

הזורעים בדמעה

בריינה יקצורו... ♦♦♦

פרופסור שלמה אקשטיין מרחובות, מי שהיה נשיא אוניברסיטת בר-אילן, וכיהן בתפקידים רמים אחרים – מספר לראשונה על מסכת קשרים מופלאה עם הרבי. על יחידות שנערכה בשנת תשי"ג יחד עם קבוצת מדריכים צעירים מבני עקיבא, על קשר מכתבים רציף בנושאי חינוך, ועל שבת נפלאה במחיצת הרבי ויחידות שנערכה במוצאי אותה שבת, בה הציע הרבי לעזור לו בשידוך...

תמונת אילוסטריה

מאת אברהם יעקבסון

פרופ' שלמה אקשטיין - פרופסור לכלכלה ונשיא אוניברסיטת בר-אילן לשעבר

באחד מימי הקיץ נסענו מניו-ג'רסי לניו-יורק. לשכונת קראון הייטס הגענו ברכבת התחתית, ובדרך פנה אליי המלווה החבידיניק וידע אותי שביחידויות לקבוצות נוהג הרבי לפנות לחברי הקבוצה ולשאול על מה הם רוצים לשוחח. 'בתור מדריך הקבוצה', אמר לי, 'כדאי שתרושם לעצמך את הנושאים בהם מעוניין הינך לשמוע את חוות דעתו של הרבי'. היינו מאוד קרובים ליעד, ובזמן הקצר שעוד נותר, הספקתי להעלות על הכתב כמה

היה חסיד חבידי, וכאשר שמע על הבעייה שלנו, הציע לסדר לנו פגישה עם הרבי מליובאוויטש. היה זה שלוש שנים בלבד לאחר שהרבי היה לנשיא תנועת חבידי, אך שמעו יצא כבר כאדמו"ר חכם ולבבי שתחום החינוך במיוחד יקר ללבו.

יצרנו קשר עם מזכירו הראשי של הרבי, הרב חודקוב, ולאחר ששאל את הרבי, החזיר לנו תשובה חיובית, באומרו שלמען החינוך מסכים הרבי לקבל אותנו.

היה זה בחורף תשנ"ה. הרב זושא זילברשטיין, משלוחי הרבי מלך המשיח במונטריאל, וחבר וועד הרבנים של העיר, הוזמן לאירוע חגיגי של וועד הרבנים, בהשתתפות אורח הכבוד פרופ' שלמה אקשטיין, נשיא אוניברסיטת בר-אילן. "למרות שבדרך כלל אין עיתותי בידי להשתתף בחגיגות שאין בצידן תכלית מעשית", מספר הרב זילברשטיין, "סיבבה ההשגחה העליונה שבאותו ערב אהיה פנוי, ובדחף פתאומי החלטתי באותו ערב ללכת למפגש החגיגי.

"בדיוק כאשר הגעתי שמעתי את מנחה הערב מזמין את נשיא האוניברסיטה לשאת את נאומו לפני הרבנים. הוא הצליח להרשים את כולנו כאשר סיפר על השגשוג והפריחה של האוניברסיטה בעשור האחרון. בנאומו הנפלא שזר אפיזודות שונות מחיי האוניברסיטה, והציג את המטרות החינוכיות-ערכיות שעומדות לנגד עיני חברי ההנהלה.

"לאחר שסיים לסקור את התוכניות הצפויות ליישום בקרוב באוניברסיטה, הנמיך את קולו, והחל לדבר בטון אישי, מלא רגש: 'מורי ורבותיי, ברצוני לספר לכם סיפור אישי, שקרה איתי, ואשר הלקחים שהפקתי ממנו מלווים אותי כבר קרוב לחמישים שנה, ולמעשה הם תמצית משנתי החינוכית...".

להלן סיפורו של פרופסור אקשטיין כפי שסיפרו שוב בראיון שערכתי עמו – בעקבות שמיעת הסיפור מפיו של הרב זושא זילברשטיין:

היה זה לפני כחמישים שנה. משפחתנו התגוררה במכסיקו סיטי ואבי היה מראשי הימזרחי במדינת מכסיקו. אני, נער צעיר בן 17-18, סייעתי לאבי בפעילותו, וניהלתי את הפעילות של תנועת המזרחי בקרב בני הנוער. בשנת תשי"ג נשלחתי יחד עם חניכי הצעירים לכפר נוער מיוחד בניו-ג'רסי, שנועד להעניק לנו את הכישורים הדרושים להדרכה במסגרת התנועה. לקראת סיום הקורס המיוחד, שנמשך קרוב לשנה, הוחלט לשלוח אותי ואת חניכי לסדרת פגישות עם מנהיגים יהודיים. את הפגישות ערכנו בניו-יורק הסמוכה, שהייתה משופעת במנהיגים יהודיים, ובמסגרתם שוחחנו עם גדולי המנהיגים היהודיים של אז, מכל החוגים.

בכל החוגים שמחו לקבל אותנו, מלבד החוג החסידי. מכיוון שהקבוצה הייתה מורכבת מבנים ובנות, לא הצלחנו למצוא אף אדמו"ר חסידי שיאות לקבל אותנו לפגישה איתו. בהשגחה פרטית, אחד המרצים בקורס

נושאים מעניינים בתחום החינוכי. כשהגענו ל-770 הכניס אותנו המזכיר לחדרו של הרבי, וביקש שנעמוד בנפרד, הבנים בצד אחד של החדר והבנות בצד השני. הייתה זו שעת ערב, והרבי קיבל אותנו בסבר פנים חייכני וערני, כאילו כעת התחיל את סדר היום שלו.

תחילה פנה אליי הרבי וביקש את רשימת חברי הקבוצה. "כדי להזכיר אתכם על הציון הקדוש של מורי וחמי, האדמו"ר", הסביר לנו. הגשתי את הרשימה, וכפי שאמר לנו קודם החב"דניק, פנה אלינו הרבי ושאל אם יש למישהו שאלות?

חברי הקבוצה חשו יראת הרוממות מול הרבי, והתביישו לפצות את פיהם... לאחר ששר ל פעמיים ולא נענה, פנה אליי ישירות והתעניין מהם הנושאים עליהם אני רוצה לשוחח.

אמרתי לרבי שזוהי זמן רב אני מתהלך בתהייה גדולה על ההשקעה הגדולה בתחום החינוך: החניכים שלי הנוכחים כאן יהיו מדריכים חינוכיים בעתיד, והם עתידים להשקיע, כמוני, שעות רבות בחינוך קבוצות ילדים. אנו משקיעים זמן רב בחינוך, לעיתים על חשבון יכולת להגיע להישגים אישיים גבוהים, והניסיון שלי הראה שפעמים רבות ההשקעה הגדולה יורדת לטמיון, כאשר ילד שהשקענו בו את כל הנשמה שלנו, עוזב את הווי החיים הדתי ולעיתים אף מתבולל לחלוטין בחברה הגויית שבמקום מגוריו. חניך כזה הוא כשלוך צורב למחנך, וכל מקרה כזה מעלה תהיות וסימני שאלה – למה בעצם עלינו להתאמץ? למה להשקיע? אני מעוניין לשמוע את חוות דעתו של הרבי, שיסביר מדוע עליי להשקיע בחינוך, וכיצד אדע כי ההשקעה הגדולה שלי משתלמת.

הרבי האזין לי בקשב רב, ולאחר שסיימתי את דבריי, פנה אליי ואמר:

נאמר במקורותינו, "הזורעים בדמעה": הזורעים בדמעה זו מצווה. זהו חיוב שמוטל על כל יהודי, ועל כל אחד ואחד מאיתנו לקיים אותו. לזרוע בחינוך, לזרוע אידישקייט. זה דורש השקעה עצומה, 'בדמעה', אבל אי אפשר להתחמק מהציווי הזה.

יחד עם זאת, מבטיחה התורה ש"ברינה יקצורו": זאת הבטחה שבסופו של דבר נוכל לקצור את פירות הזריעה. אבל, לא מובטח לנו שמי שזרע יזכה לראות במו עיניו את הקצירה.

הרבי המחיש לי את משל הזריעה והקצירה, בסיפור שכביכול אירע עם אחד מתלמידי קבוצתי, וכבדרך-אגב גילה בקיאות

העם היהודי. אתה מספר להם על אבות האומה, אברהם יצחק ויעקב, על מסירות נפשם לקיום מצוות ה', ועל הזכות שלנו להיות המשך ישיר של גדולי עולם אלו. זכות שהיא גם חובה, חובה לשמור על מצוות התורה ולחיות כיהודי כשר הנאמן לקב"ה בכל מצב.

בתוך כך, לפני שאתה מספיק לסיים את השיחה, קם אותו ילד ועוזב את המקום, לפני שהספקת לשאול אותו לשמו. הוא לא מכיר אותך, אתה לא מכיר אותו, ודרכיכם נפרדות לעולם.

חולפות השנים, אותו ילד גדל, ומצבו הרוחני הולך ומידרדר. הוא יורד מדחי אל דחי, עד שר"ל הוא מחליט להתחתן עם

בזמני הפעילות של קבוצתי:

בהיותך במכסיקו, הרי אתה עורך פעילות חינוכית לילדים בשבת אחרי הצהריים. תאר לעצמך ששבת אחת, לאחר שאתה מתחיל את הפעילות, עובר במקום ילד יהודי. אתה לא מכיר אותו, והוא לא מכיר אותך, אבל כיוון שהוא רואה ילדים יהודים מכונסים יחד, הוא מצטרף אליכם כדי לשמוע במה מדובר.

מכיוון שאתה בעיצומה של שיחה עם קבוצתך, אינך מפסיק כדי להתעניין מה שמו, ואתה חושב לעצמך שבסיום הפעילות תיגש אליו ותתעניין אודותיו.

בינתיים אתה ממשיך בשיחה, בה אתה מספר לתלמידך על ההיסטוריה ומורשת של

כולל התקופה בה שימשתי כנשיא האוניברסיטה, נפגשתי עם מאות מנהיגים יהודיים ואנשי ציבור ידועי שם, אולם אין עוד פגישה שתדמה ותשווה לאותם שעתיים של יחידות מרתקת אצל הרבי.

השנים הרבות שחלפו מאז עשו את שלהן, ורוב הדברים עליהם דובר באותה יחידות ארוכה נעלמו מזכרוני. לאחר מעשה נודע לי שהייתי יכול לבקש להכניס ליחידות כמה מתלמידי הישיבה ב-770 שבזכרונו המופלא היו יכולים לערוך חזרה מדוייקת על תוכן היחידות ולהעלות את הדברים על הכתב, אולם את הנעשה לא ניתן היה להשיב.

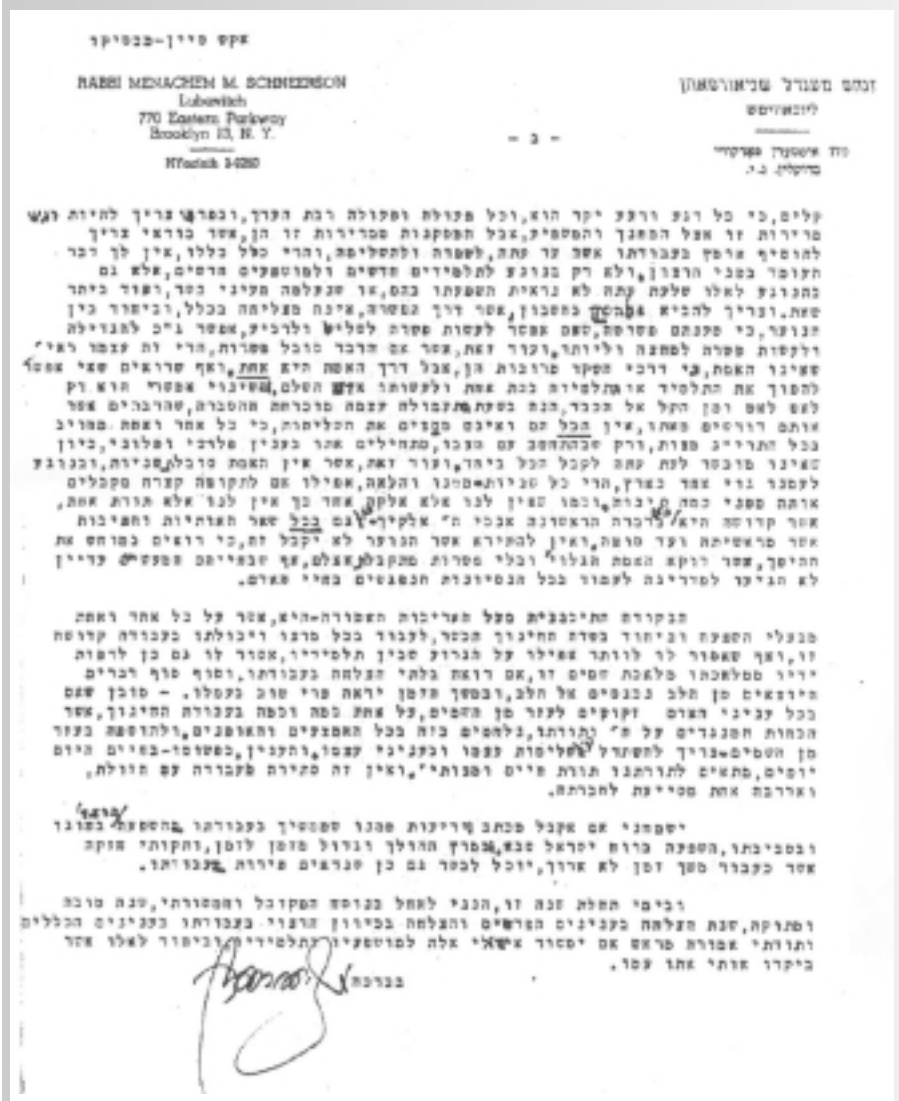
דבר אחד לעולם לא אשכח מאותה יחידות: את אותה אימרה נפלאה של הרבי על "הזרעים בדמעה ברנה יקצורו". האימרה הזו הייתה נר לדרכי במשך כל השנים, ועמדה בראש משנתי החינוכית.

כאשר מזדמן לי להרצות אודות משנתי החינוכית, אני מספר על אותה יחידות בלתי-נשכחת. לפני כמה שנים, בעת שפרשתי לפנסיה מעבודתי באוניברסיטה, ערכו עבורי טקס פרידה, במהלכו חזרתי על סיפור זה, והרשתי לעצמי להוסיף ביאור בהמשך לפירושו של הרבי לפסוק:

"הלוך ילך", כאשר מגיע זמנו של איש חינוך לצאת לפנסיה, אזי "ובכה" – הוא בוכה על שעדיין לא זכה לראות את הפירות מזריעתו, שהרי הזריעה אורכת זמן רב, "נושא משך הזרע". אך צריך הוא לזכור ש"בוא יבוא", כאשר יבוא זמנו לתת דין וחשבון על מעשיו בעולם הזה, הרי זה יהיה "ברינה", שכן שם, בעולם האמת, רואים כולם מיהו "הנושא אלומותיו"...

ב עקבות אותה יחידות, התחלתי לעמוד בקשר מכתבים רצוף עם הרבי. תיארתי לפני הרבי את הקשיים שאני עובר בעבודת החינוך במכסיקו, והרבי השיב לי במכתבים מעודדים.

באחד מאותם מכתבים, מביא הרבי דוגמא מרבי עקיבא, שלאחר השקעה של ארבעים שנה ב-24,000 תלמידים, שכל אחד מהם היה ברמה כזו גבוהה שרק רבי עקיבא היה יכול ללמדו תורה – הרי בתקופה קצרה מתו כל תלמידיו, ונשארו רק חמשה, שמהם הגיעה לנו רוב התורה שבעל-פה. זוהי הוראה, לומד הרבי, שגם כאשר משקיעים שנים רבות בחינוך, והמציאות המרה טופחת על הפנים, אסור שתהיה נפילת רוח, וצריך לדעת שהנחת-רוח לא תמיד מגיעה בכמות, וייתכן שתהיה נחת איכותית כזו שתפצה על כל

לעולם, אבל זהו ה"ברינה יקצורו", שהוא תוצאה ישירה מ"הזרעים בדמעה".

ה יחידות נמשכה קרוב לשעתיים, והיא נערכה כולה באידיש. רוב הנוכחים הבינו אידיש, אבל גם הבודדים שלא הבינו, הביעו בתום היחידות את התרשמותם העמוקה ממבע פניו האוהב של הרבי, ועיניו המפיקות טוב אין-סופי והתעניינות כנה ואמיתית במצב החינוך היהודי.

במהלך השנים, במסגרת התפקידים הרמים שמילאתי באוניברסיטת בר-אילן,

צעירה גויה. הוא כבר מגיע עד למדרגות הכנסיה ביום החתונה, ואז, פתאום, הוא נזכר שאי פעם – הוא לא זוכר מת, איפה וממי – הוא שמע על ההיסטוריה שלו, כבן לעם היהודי. הוא נזכר שהוא בן אברהם יצחק ויעקב, וזכותו הגדולה היא גם חובתו לשמור על יהדותו.

המחשבות הללו מעוררות אותו לתשובה. הוא נרתע, ומחליט שלא לעשות את הצעד שינתק אותו מהשושלת המפוארת של העם היהודי. הוא מודיע לגויה שהחתונה מבוטלת, ועוזב את המקום בהחלטה להתחיל בחיים יהודיים כשרים.

– זוהי דוגמא ל"ברינה יקצורו". אתם לא תראו את זה, אפילו לא תדעו על כך

ההשקעה.

את מכתבו זה מסיים הרבי בבקשה לפרוס בשלום חניכי, ובפרט לאותם שהיו יחד עמי באותה יחידות.

זמן קצר לאחר קבלת מכתב זה, הזדמן לי שוב לשהות בניו-יורק. מאחר ועמדתי בקשר רציף עם הרב חיים מרדכי אייזיק חודקוב, שהעביר את שאלותי לרבי – התקשרתי למשרדו, ושאלתי אם אפשר להכנס שוב ליחידות אצל הרבי.

הרב חודקוב הבטיח להחזיר לי צלצול לאחר שיהיה בידו אישור ליחידות. כעבור כמה דקות הוא צלצל והודיע לי שהרבי מעוניין שאהיה במשך השבת בשכונת קראון-הייטס, והוא כבר אירגן עבורי משפחה מארחת. הסכמתי כמובן בשמחה, והוא אמר לי שהיות והשבת היא שבת מברכים, יקיים הרבי התוועדות בבית מדרשו, ואני כמובן מוזמן להשתתף בה.

עברה עלי שבת חווייתית מאוד, מהשבתות הגדולות בחיי. השיא כמובן היה בהתוועדות של הרבי. בין שיחה לשיחה, סקר הרבי במבטו את הקהל והשיב בברכת "לחיים ולברכה" לחסידים שהושיטו מולו את ידם האוחזות בכוסית המשקה. אני חשתי זר במקום, וחשבתי שלא ארגיש נעים באם יביט בי הרבי וימתין שאומר "לחיים". נעמדתי איפוא מאחורי אחד העמודים, כך שממקום מושבו לא יוכל הרבי לראות את פני...

במוצאי שבת נכנסתי ליחידות. המזכיר הכיר אותי בפני הרבי, והרבי קיבל אותי בלבביות ואמר כי לפני זמן קצר השיב על מכתבי האחרון, ומן הסתם המכתב נמצא כעת בדרכו למכסיקו.

בטרם התחלתי לדבר, פנה אלי ושאל: היכן היית בשבת? כאשר השבתי לרבי שהייתי בקראון הייטס, ואף הייתי בהתוועדות בבית מדרשו – אמר לי הרבי: איך זה שלא ראיתי אותך בהתוועדות?...

הייתי המום ונבוך כאחד. המום, מכיוון שמעולם לא אמרתי לך רווק; ונבוך מהשאלה הישירה. השבתי איפוא לרבי: הקב"ה יעזור. אמר לי הרבי: בזה אסור לסמוך על הקב"ה

אני הייתי המום משימת הלב האישית שהרבי מעניק לי. הייתי שם בין מאות חסידים ואנשי מעשה, והרבי זכר לחפש אותי, ואף ציין לעצמו שמבטו לא נפגש במבטי.

הרבי החל לשוחח איתי על החינוך של ה"מזרחי", ועמד על כך שצריך להניח דגש על היהדות יותר מאשר העלייה לארץ הקודש.

שוחחנו בנושא זה ובנושאים דומים, כשלתע הפסיק הרבי את השיחה, הביט בי בחיך רחב, ושאל: מה עם הפסוק "לא טוב היות האדם לבדו"?

הייתי המום ונבוך כאחד. המום, מכיוון שמעולם לא אמרתי לך ני עדיין רווק; ונבוך מהשאלה הישירה.

השבתי איפוא לרבי: "איי", דער אויבערשטער וועט העלפן" [=הקב"ה יעזור].

אמר לי הרבי: "מיט דעם, טאָר מען ניט אויף דעם אויבערשטן פאַרלאָזן" [=בזה אסור לסמוך על הקב"ה].

הבטתי ברבי במבט תמה, והרבי מיהר להסביר: "הגמרא אומרת שחייב אדם לחזר אחר אשה כמחזר אחר אבידה. לכאורה, מה הדימיון בין אשה לאבידה? אלא, חז"ל נותנים לנו הוראה, שכשם שכאשר מאבדים אוצר יקר, לא יושבים בבית וסומכים על

הקב"ה שיביא את האבידה לבית, אלא הולכים לשוק לחפש את האבידה, ואז הקב"ה מסייע שתמצא האבידה – כך גם באשה. אסור לשבת בבית ולסמוך על הקב"ה, אלא צריך לחפש ולהאמין שהקב"ה יעזור למצוא את הזיווג הנכון".

הרבי עצר שוב את שטף דיבורו, וכשחיוך רחב על פניו, פנה אלי ושאל: אולי אוכל לעזור לך?...

השבתי לרבי שבזמן האחרון אני עומד בקשר עם בחורה נחמדה מישראל, ונראה לי שבבואי לארץ נכיר טוב יותר ואולי נתחתן. הרבי העניק לי מברכותיו, ואכן לאחר שעליתי לארץ פגשתי את אותה בחורה ולאחר תקופת הכרות החלטנו להתחתן. הודעתי על כך כמובן לרבי, וזכיתי לקבל ממנו מכתב ברכה לחתונה.

מאז, זכיתי לעמוד בקשר מכתבים עם הרבי ולקבל את ברכותיו. כאשר החלו להפיץ בארץ ישראל את שיחותיו מידי שבת, התחלתי ללמוד את אותן שיחות שהעשירו את הידע שלי בתורה בכלל, ובראיית העולם הכוללת של הרבי בפרט.

אסיים באפיזודה שאירעה זמן קצר לאחר היחידות הראשונה:

שלוחי חביד הגיעו למכסיקו סיטי ל"מרכז שליחות", וכחלק מפעילותם הגיעו לבקר את הפעילות שלנו. הצגנו בפניהם בגאווה את חוברות הלימודים היהודיות שהפקנו בשפה הספרדית. הייתה זו חוברת עבה שהקיפה את כל החגים והמועדים היהודיים.

אחד השלוחים דפדף בחוברת, וכאשר הגיע לפרק העוסק בתשעה באב, בו דובר על הגלות ועל הגאולה, הוא פסק שזה לא מתאים. שאלתי אותו מה לא נכון במה שכתבנו, והוא השיב בשיא הפשטות והרצינות: "אם מחר יבוא משיח – מה תעשה עם החוברת הזאת?"...

המשך מעמוד 27

ההעלם מסתיר ומעלים על האדם; אבל כאשר יהודי לומד תורה ועוסק בענייני משיח וגאולה, יש בתורה תכונה שבכוחה להרים את האדם מעל ההעלם וההסתור, ואז בכוחו להסתכל על כל העניינים בעיניי של גאולה – יש לו את הכח להתרומם ולהתגבר על ההעלמות וההסתרים, ולא להסתכל ככל האדם.

משום כך כה חשוב להשתמש במפתח שהרבי נתן לנו – "הדרך הישרה", היא לימוד ענייני משיח וגאולה, ובפרט בשיחות של "הדבר מלכות".

שמעתי שבשבת האחרונה ("שבת שכולה משיח") קיבלו המשתתפים החלטה טובה שכל אחד ילמד עשר שיחות של הרבי בענייני גאולה לפחות עם עשרה יהודים נוספים. לכבוד המבצע מדפיסים כעת חוברת ובה עשר שיחות של הרבי בענין.

בימים קשים אלה, לפחות בחיצוניות, חשוב שאנחנו נהיה חזקים ואיתנים באמונתנו, על ידי שנחיה עם המסר הגאולתי של הרבי, וכך נוכל לחיות חיים שמחים

ולשמח גם את הסביבה שלנו. יעזור ה', שעל-ידי זה שאנחנו נתכונן וגם נכין את העולם, נזכה כבר לראות את ההתגלות של הרבי מלך המשיח תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד.

(מתוך דברים שנשא בכינוס דרגל כ"ח ניסן בכפר חב"ד)

לדשיג עכשיו!

בית משיח 220 הגליונות הראשונים של
מי מנחם-אב היתשנייד - י"ז אדר היתשנייט

**במהדורה מפוארת
של עשרים כרכים**

כל השיחות, המכתבים, התשובות,
המאמרים, היומנים, הראיונות,
הכתבות, התחקירים, החשיפות,
הסקירות, הדיווחים והחדשות
כל האוצרות בענייני גאולה ומשיח

מחיר מבצע לרגל שנת המאה

499 דולר בלבד! [במקום 770]

צלצלו עכשיו: 100-10-50 [718]

ידי אדוננו מודיעי ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לכל חסיד יש את הכח להביא את המשיח!

כשמתבוננים במהות יום כ"ח ניסן, נראה לומר כי יום זה הוא היום הכי גדול שצריך להיות עבור חסיד בתקופה זאת, כיון שבכ"ח ניסן אמר לנו הרבי ש"הדבר היחיד שאני יכול לעשות זה למסור את הענין אליכם, תעשו כל שביכולתכם להביא את משיח צדקנו בפועל ממש!" אם הרבי אומר שהדבר היחיד שהוא יכול לעשות זה למסור אלינו את הענין, הרי שביום הזה קיבלנו מהרבי את הכוחות להביא את המשיח - כוחות שלא היו לנו עד עתה מאז ומעולם!

מאת הרב מנחם מענדל גלובסקי

רב קהילת חב"ד ברחובות וסגן מזכיר בית-דין רבני חב"ד בארה"ק

הלפרין. בשעות אחר הצהריים המשיכו הרבנים את האסיפה במכון הטכנולוגי על פי הלכה, ולחלק הזה של הכינוס הזמנתי את הרבנים הראשיים לדבר. קווייתי לנצל את ההזדמנות הזאת, ולבקש מהם לחתום על הפסק-דין יחד עם שאר הרבנים. הזמנתי את הרבנים לכינוס שאמור היה להתחיל בשעה 4.

בשעה היעודה, הגיע הרב שפירא, אך הרב מרדכי אליהו טרם הגיע. רציתי מאד שהחתימה תיעשה במעמד שני הרבנים הראשיים, וניסיתי למשוך את הכינוס על-ידי דרשות, בתקווה שאולי הרב מרדכי אליהו יגיע, אך השעה התאחרה, והוא לא הגיע.

כשחלפה שעה ארוכה, קם הרב שפירא ממקומו ללכת ויצא את הכינוס. ממש דקה או שתיים לאחר מכן הגיע הרב מרדכי אליהו. הוא פנה אלי והתנצל על האיחור, באומרו כי המתין לנהג שלו שלפתע נרדם ברכב, ולאחר מכן כשכבר נסעו הוא התבלבל בדרך בצורה לא מובנת, כי זו דרך שהוא עושה פעמים רבות בכל שבוע.

אני מבחינתי ראיתי בזה 'מעשה שטן'.

בשנת תשמ"ו ביקרו הרבנים הראשיים לארץ-הקודש, הגאון המקובל הרב מרדכי אליהו שליט"א והגאון הרב אברהם שפירא שליט"א אצל הרבי מלך המשיח. לפתע, באמצע השיחה הרבי אמר "נמצאים כאן הרבנים ואפשר לפסוק כבית-דין שמשוח צריך להגיע". הרבי רצה שהרבנים הראשיים יפסקו כי הגיע הזמן להתגלות מלך המשיח, אך הרב שפירא היסס, ואילו הרבי מצידו לא 'לחץ' יותר בענין זה.

כששמעתי את דברי הרבי, כי הרבנים צריכים לפסוק שהגיע זמן הגאולה, החלטתי שצריך לעשות מעשה.

בחודש אייר תשמ"ו, עשיתי יום עיון לרבני חב"ד בארה"ק. זה היה יום עיון במסגרת שורה של ימי עיון עבור הרבנים, וזאת בעקבות דבריו של הרב מר כי רבנים צריכים להשתלם בעניינים שונים בהם יש קידמה.

התחלת אותו יום עיון היה בירושלים בנושא מקוואות. ביקרנו אז במקווה בשכונת 'הגבעה הצרפתית', מקום רבנותו של הרב

אירועים משונים הביאו לכך שבמשך שעה שלימה הם לא נפגשו – דבר שאולי יכול היה לגרום למילוי רצונו של הרבי, ומי יודע אם לא לגאולה...

למרות זאת, לאחר שהרב מרדכי אליהו התיישב, הבאתי לפניו את נוסח פסק הדין, ואמרתי כיון שהרבי ביקש מהרבנים שיחתמו על פסק-דין שכזה, כדאי לעשות זאת במעמד זה. הרב אליהו קרא את הפסק-דין, ואמר כי זהו דבר ישר, הוסיף אי-אלו פרטים ולאחר מכן חתם עליו והקריא אותו בפני הרבנים. בין דבריו הדגיש הרב אליהו כי פסק דין זה נחתם בירושלים עיר הקודש.

מיד לאחר מכן שלחתי בפסק את פסק-הדין לרבי. למחרת בבוקר הייתי צריך לנסוע לארה"ב, אולם כבר באמצע הלילה קיבל הרב ירוסלבסקי טלפון מהמזכירות, ובו הוראה של הרבי להוסיף חתימות של רבנים. לאחר מכן הגיע טלפון נוסף מהמזכירות ובו הוראות נוספות לגבי הפסק-דין, הוראות שטרם אפשר לפרסם...

בכל אופן, עד היום כבר נחתמו כמה פסקי דין כאלו, אבל זה היה הפסק-דין הראשון, וזה היה רגע מרגש מאד. הרגשנו שאנחנו פועלים משהו בעולם, וכמו שבאמת שמענו לאחר מכן מהרבי, שהפסקי דינים פעלו בעולם... זה היה ארוע היסטורי.

באותם ימים שטרחנו סביב הפסק-דין, לא ידענו מה המשמעות של הדברים שאנחנו פועלים, אבל כיוון שהרבי ביקש שהרבנים יפסקו, הרי שעשינו זאת והיינו בטוחים שזה כבר יפעל את פעולתו.

רק שנים מספר לאחר מכן, בשנת תנש"א, כשהרבי דיבר על כך שיש כבר פסק דין של הרבנים, וכי המלך המשיח כבר נמצא בעולם ופועל את פעולתו בעולם – או-אז התחלנו להבין את גודל הענין שנפעל חמש שנים קודם לכן.

אנחנו נמצאים היום עשר שנים מאז השיחה הידועה של כ"ח ניסן. כשמתבוננים במהות היום הזה, נראה לומר כי יום זה הוא היום הכי גדול שצריך להיות עבור חסיד בדור ובתקופה הזאת. הסיבה היא כיון שבכ"ח ניסן הרבי אמר לנו ש"הדבר היחיד שאני יכול לעשות זה למסור את הענין אליכם, תעשו כל שביכולתכם להביא את משיח צדקנו בפועל ממש!" הרבי לא מדבר דיבורים דרמטיים כדי שזה ישמע ו"יצלצל" טוב; אם הרבי אומר שהדבר היחיד שהוא יכול לעשות זה למסור אלינו את הענין, הרי שביום הזה קיבלנו

מיד לאחר מכן שלחתי לרבי בפסק את פסק-הדין של הרבנים אודות התגלות המלך המשיח. למחרת בבוקר הייתי צריך לנסוע לארה"ב, אולם כבר באמצע הלילה קיבל הרב ירוסלבסקי טלפון מהמזכירות, ובו הוראה של הרבי להוסיף חתימות של רבנים

מהרבי את הכוחות להביא את המשיח – כוחות שלא היו לנו עד עתה מאז ומעולם! אם כן, ביום זה, כ"ח ניסן, נפעל ענין שמיימי של מסירת כוחות מיוחדים לחסידים שלא היו להם מאז ומעולם.

מי שעוקב אחרי השיחות של הרבי נוכח לראות כי לאחר אותה שיחה זכינו לעוד 11 חודשים של הכוונה והדרכה בכל הענינים של המבצע "להביא לימות המשיח" והגיע זמן גאולתכם". לכן בעצם היום הזה ניתנו לנו הכוחות להתגבר על כל ההעלם וההסתור של תקופה זו.

בי"א ניסן נכנסנו לשנת ה-100 של הרבי מה"מ. בהקשר זה תמיד הביא הרבי את האימרה מפרקי אבות, "בן מאה כאילו מת עבר ובטל מן העולם", ובתורת החסידות מבואר שההעלם וההסתור של העולם לא מסתיר יותר בזמן כזה.

אם אנחנו מתבוננים סביבנו, נוכח להיווכח עד כמה הענינים של הרבי מתגלים יותר ויותר ואילו ההעלם וההסתור של העולם שבמשך כל השנים הסתיר על דבריו של הרבי – מפסיק להעלים.

גם במצב הבטחוני הנוכחי בו אנו שרויים, אנחנו רואים את הגילוי של דבריו של הרבי. היום אנחנו שומעים גם מהמתנגדים הגדולים והחריפים ביותר שהתנגדו לרבי במשך כל השנים, כי הרבי הוא האיש היחיד שקרא את המפה וקלע בול בצפייתו את מה שהולך להיות.

לא רק זאת, אלא אנחנו רואים עוד ועוד עניינים של הר מר וכעת הם מתקיימים אחד לאחד. בכך ההעלם וההסתור שהסתיר על דבריו הרבי, וגרם להתנגדות כל השנים – נעלם.

אחת הדוגמאות הקלאסיות שאפשר

להווכח בכך, זה מבצע חדש שיצא אצל נשות חסידי גור בשנה האחרונה – מבצע נש"ק. במסגרת המבצע הזה הן הולכות לקניונים או ברחוב ומחלקות פמוטים ונרות כדי לעודד נשים להדליק נרות שבת. זה רעיון נפלא, אולם הרבי התחיל לדבר על כך לפני 25 שנה. מי זוכר עד כמה היתה חריפה ההתנגדות באותם ימים על כל צעד ושעל. טענו: למה אומרים עם ברכה, למה ילדות מדליקות נרות שבת, ובכלל, למה לעודד אותן להדליק נרות שבת ולא לשמור על כל השבת וכו'. מי שזוכר כיצד הרבי היה מספר בהתוועדות סיפורים כיצד נר אחד הדליק אור רוחני במשפחה...

דוגמא נוספת: לפני פורים יצא בעיתון של אגודת ישראל בארצות-הברית קריאה ל"קהל עדת ישראל שומרי אמוני ישראל" לצאת ל"מבצע-אסתר", במסגרתו כל משפחה דתית וחרדית תשלח משלוח מנות לפחות למשפחה אחת שאינה שומרת תורה ומצוות כדי לזרזם לעשות את מצוות החג ולהגביר את האחדות של עם ישראל...

כך אנחנו רואים היום – בשנת המאה – כיצד הדברים של הרבי מתגלים ומאירים, ואילו ההעלם וההסתור הולך ונמוג, הולך ונעלם, וזאת בגלל שהדברים של הרבי חודרים בכל הרבדים.

כך הדבר בכל המבצעים, וכך גם במבצע משיח וגאולה. יש לנו היום את הכח של שנת המאה ("כאילו עבר מת ובטל מן העולם"), שכל ההעלמות וההסתורים שהיו עד כה נעלמו. כיום יותר ויותר יהודים הם כלים לקבל את המסר הגדול של הגאולה, וכפי שאכן רואים במוחש שכאשר אומרים ליהודים שמשיח עומד בפתח והגיע זמן גאולתכם – יהודים מסכימים לכך, ואף אומרים שמרגישים זאת...

לפני כחודשיים נכנס יהודי למשרד; הלה היה לא חב"דניק ואף לא שומר מצוות לע"ע. קולו מדוכא והוא אומר לי "כבוד הרב, מה יהיה כאן בארץ?" התחלתי להאנח יחד איתו על ההווה והעתיד... באמצע ננער לפתע ואומר לי באי-הבנה: "אתה ככה מדבר? חסיד חב"ד? הרי באתי לכאן לקבל עידוד וחיזוק כיוון שאני יודע שבחב"ד תמיד אופטימיים, ותמיד אתם אומרים שבעזרת ה' משיח עומד להגיע ונתגבר על הכל – זה מה שאני רוצה לשמוע..."

הדברים שלו הזכירו לי את דבריו הר מר שכדי "לחיות" עם משיח צריך ללמוד עניני משיח. הרבי אמר את הווארט שכשחיים בעולם, עולם מלשון העלם והסתור, הרי

המשך בעמוד 24

המשפיע

השבוע, ביום י"ט אייר, ימלאו שלושים שנה לפטירתו של המשפיע, בה"א הידיעה, הרב שלמה חיים קסלמן ע"ה, שהעמיד דורות של משפיעים, רבנים, שלוחים וחסידים לאלפים, בזכות יכולת ההשפעה הנדירה בה חונן ובזכות התמסרותו הנדירה לכל תלמיד • לקראת יום פטירתו פנינו לאחד מתלמידיו המובהקים, משפיע דגול בעצמו, הרב משה נפרסטק, משגיח ומשפיע בישיבת "תומכי תמימים" המרכזית בכפר חב"ד, שהעלה זכרונות מהמשפיע שלו, ושירטט קווים לדמותו וליכולת ההשפעה הנדירה שהיתה בו

מאת: שניאור זלמן לוין

ותח המשפיע הרב משה נפרסטק, שנזכר בימים 'ההם':

ר' שלמה-חיים היה אדם רבגוני, אבל מעל הכל הוא בלט באופן מובהק בתחום של משפיע. השפעה. אם רוצים להכיר את המהות של משפיע כפי שרואה זאת תורת החסידות, אפשר להגיד שזו השתקפה בדמותו של ר' שלמה-חיים. כל המשמעויות של משפיע שיש בחסידות, אז בתקופתנו עד כמה שאני מכיר, הוא האיש שאפשר לכנותו בתואר עם ה"א הידיעה – "המשפיע".

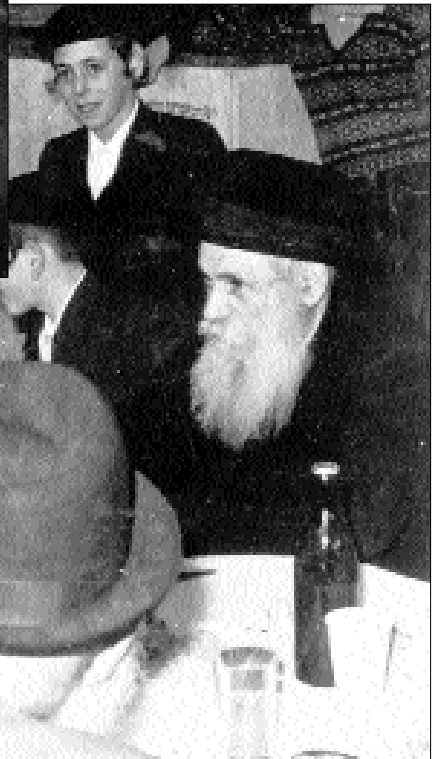
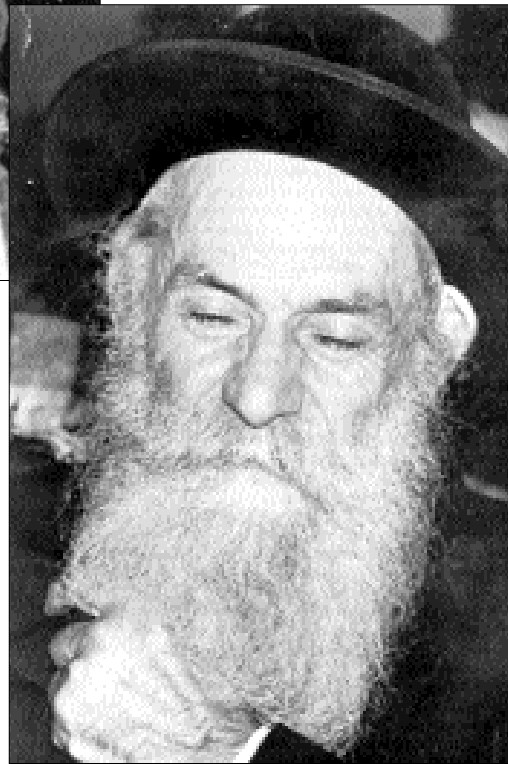
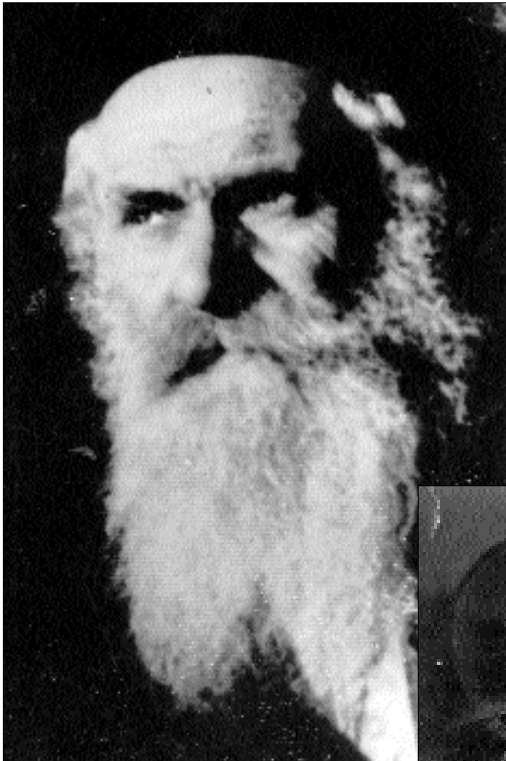
במה זה התבטא?

כל הענינים של משפיע, כפי שמבארת תורת החסידות, היו אצלו. אני לא מדבר על דרגתו הרוחנית הכללית, אלא על דרגת המשפיע.

במאמרים מובאים כמה עניינים בסיסיים ויסודיים בתכונתו של משפיע. קודם כל ההתמסרות למקבל. בהשקפה ראשונה, המושג של 'התמסרות' מתאים יותר למקבל, שהוא צריך להתמסר למשפיע; אבל באמת זה בדיוק הפוך; התנאי הבסיסי של משפיע הוא קודם כל ההתמסרות למקבל.

תוכל לתת דוגמא לדבר אצל ר' שלמה-חיים?

לעיתים תכופות הוא היה אומר: במה אפשר להכיר שאדם מונח במשהו? – אם

נגר, למשל, הולך ברחוב, הרי הוא יהיה הראשון שיבחין בפרסום שנוגע למקצוע שלו. יכולים לעבור עשרות ומאות אנשים שלא יבחינו בדבר, אבל הוא יבחין, כי הוא מונח בזה. העניין נוגע לו.

בענין הזה אפשר להצביע על ייחודיותו של המשפיע ר' שלמה-חיים, העין שלו תמיד היתה מונחת על התלמידים; אם היו אלו תלמידים חדשים או וותיקים. היתה לו טביעת עין של משפיע. יכלו לשבת מאה, מאה-ועשרים תלמידים ביזאלי והעין שלו היתה מונחת על תלמיד מסוים

כיצד היה מטפל בתלמידים כאלו ששם עליהם את עינו?

הוא הקדיש המון זמן לשיחות אישיות עם תלמידים. הוא ראה בכך חשיבות רבה עד היום האחרון.

כשהיה מבחין בתלמיד שהמצב שלו בהווה רחוק לגמרי ממה שהוא יכול להגיע על-ידי הכשורים והיכולות שלו, הוא לא היה עוזב עד שהתלמיד אכן הגיע לידי מיצוי כשרונותיו. הוא היה מכניס אותו לביתו, או יושב אתו בישיבה, ובכל דרך אחרת, ומשקיע בו כוחות רבים, העיקר לקרב אותו וליישם בפועל את מה שהבחין בו. את השיחות האישיות הללו היה עושה גם בשעות לילה מאוחרות, ואפילו בשבתות וחגים.

הפן של ההתמסרות שבו, התבטא באופנים שונים, אם בבחינת הזמן שהקדיש לתלמיד, או בדרגת האפשרויות שהעניק לתלמיד, שלא לדבר על איכויות של הלימוד בשעה שוויתר על הלימוד האישי שלו. הוא ישב ולמד גם עם תלמיד פשוט מאמר פשוט, כדי שיהיה לפי היכלי של המקבל. ניתן היה לראות בבירור כיצד כל החשיבה שלו היתה בכיוון לקרב יותר ויותר את עניני החסידות או עבודת ה' אל המקבלים, עד כמה אפשר להביא את זה קרוב יותר אל התלמידים באופן שיהיה לפי הכלים שלהם.

שצריך חיזוק ועל תלמיד אחר שאפשר להכניס אותו יותר לתוך המסגרת, ועל בחור פלמוני שלאחר שירד לחקר נפשו הבין כי אפשר להביאו לידי יכולת מסוימת בחסידות, למשל, להיות 'פנימי' יותר. הוא ניחן בעין בוחנת ובאבחנה מדויקת.

הרבה פעמים ייחסו לו רוח הקודש כשאמרו 'איך הוא ידע על התלמיד הזה שכך הוא מצבוי' – אבל באמת הוא לא היה בעל רוח הקודש, הוא פשוט היה בעל עין בוחנת, וכל תלמיד היה חשוב בעיניו.

קורות חייו של המשפיע הנוער

את רוסיה באמצעות ה"עשאלונים". הוא עצמו יצא בעשאלון האחרון והגיע לאוסטריה. מיד כשהגיע למקום, לא נטל פסק זמן למנוחה, אלא הקים מיד סניף של "תומכי תמימים". הוא אסף נערים בני משפחות החסידים שהיו במקום, והחל ללמוד עמם גמרא וחסידות.

בשלהי שנת תשי"ז המשיך לצרפת, שם נתבקש להיות המשפיע של ישיבת "תומכי תמימים" שהתקיימה בעיר.

בשנת תשי"ט הורה לו אדמו"ר הרי"צ לנסוע לארץ הקודש, וזמן קצר לאחר מכן קיבל הוראה נוספת "לקבל על עצמו את הנהלת וסדר לימוד דא"ח בישיבת תומכי תמימים בתל אביב, וחזרת דא"ח ברבים". הוא החל את תפקידו בחודש אלול תשי"ט ומאז ועד יומו האחרון שימש כמשפיע של הישיבה, תחילה בתל אביב ולאחר מכן בלוד וכפר חב"ד, הרחק משאונה של העיר הגדולה.

במקום זה התגלתה דמותו הרוחנית הענקית של ר' שלמה-חיים, כאשר השקיע את רמ"ח אבריו ושסי"ה גידיו בהשפעה ובחינוך של התלמידים המושפעים – תלמידי התמימים. הוא עצמו היה סמל חי ודוגמא אישית לכל מה שתבע וביקש.

פירותיו ניכרים היום בכל רובד של חיי הרוח בארה"ק ובתפוצות. תלמידיו תופסים את כותל המזרח של רבני, משפיעי, ו"שלוחי" חב"ד בעולם כולו.

המשפיע החסיד הרב שלמה-חיים קסלמן נולד ביום כ' אלול תרנ"ד, בעיר זייטומיר שבאוקראינה. את ראשית חינוכו קיבל בעיר הולדתו, ב"תלמוד תורה" עד שהגיע לגיל בר מצווה.

בהיותו בן 14, ישב פעם עם שניים מחבריו בבית רבה של זייטומיר ולמדו תורה. לפתע הגיע למקום נער צעיר, ובפיו סיפור: "אני בא כעת מהעיר לויבאוויטש". החברים קוטעים אותו: "איפה זה לויבאוויטש?" אך הנער המשיך: "מה זה חשוב, העיקר שיש שם רבי – הרבי מלויבאוויטש – שהקים בזמן האחרון ישיבה חדשה בשם "תומכי תמימים". הם לומדים שם בצורה ייחודית, והעיקר הוא "מה" שהם לומדים. הם לומדים 'חסידות כל יום'..."

הנער האורח ממשך ומתלהב יותר ויותר, ומתאר בפני שלמה-חיים וחבריו את היופי והייחוד שמצא ב"תומכי תמימים" בלויבאוויטש. התלהבותו עוררה את סקרנותו של שלמה-חיים, והוא החליט ללכת ללויבאוויטש ולראות את הפלא מקרוב. וכך, שלמה-חיים ואחד מחבריו מחליטים שחובה עליהם להגיע ללויבאוויטש ולהיווכח אישית במיוחדות של אותה ישיבה.

שניהם הודיעו לאבותיהם על החלטתם. צררו מעט בגדים ומזון שקיבלו בבית ויצאו לדרך. למרות הדרך הארוכה והקשה, לא נבהלו השניים, וכעבור שבועות אחדים הגיעו ללויבאוויטש בריאים ושלמים, חדורים ברוח התלהבות.

"כל דבר היה חידוש עבורי" – סיפר ברבות השנים לתלמידיו – "האולם הגדול, התלמידים הרבים הרכונים על גבי הספרים, מנגינת הלימוד החרשית – הכל "תפס" אותי מהרגע הראשון. אך מעל ומעבר לכל אלה, היה הרגע שהוא ראה לראשונה את הרבי, הנשיא, מייסד הישיבה. כשראה אותו נכנס לאולם, אור הקדושה קורן מפניו, ורוממות של יראה אופפת אותו, לבו של הנער כאילו חדר מלפעום, ונשימתו נעצרה.

בבת אחת הבין כי הגיע למקום הנכון. שש שנים רצופות שהה בלויבאוויטש, שוקד על מבועי התורה והחסידות בהתמדה ובשקידה, עד שנאלץ לנסוע לביתו כדי להסדיר את הפטור מהצבא. הוא עזב כנער בן 14 וחזר כבחור בן 20 שזקנו החל לצמוח.

את תפקיד "המשפיע" קיבל ר' שלמה-חיים מאדמו"ר הרי"צ בשנת תר"פ, בהיותו בן 26, כיוון שהיה מן התלמידים המבוגרים. מושפעי היו התלמידים הצעירים יותר שלמדו ב"תומכי תמימים" בעיר רוסטוב, תחת הנהגתו הישירה של אדמו"ר הרי"צ.

לאחר שנשא את בתו של החסיד ר' זאב וולף ברונשטיין (עליו אמרו שהוא "בינוני" בדרגתו, על פי התניא) נשלח לעיר פולוצק שם היה משפיע קהילת אנ"ש שהתגוררה בעיר. מאוחר יותר, בשנת תרפ"ו, עברו חלק מתלמידי התמימים ללמוד בעיר, והוא מונה להיות המשפיע בישיבה. הוא שימש בתפקיד זה שלוש שנים, עד מאסרו בשנת תרפ"ט, או-אז התפרקה הישיבה והתלמידים התפזרו בערים אחרות.

עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, כאשר הגרמנים פלשו לרוסיה וכבשו חלקים נרחבים מאוקראינה ורוסיה הלבנה, נמלט עם בני משפחתו ממוסקבה והגיע לטשקנט הרחוקה, שם הוא וחבריו אספו עשרות נערים והחלו ללמוד עמם במחתרת.

בתחילת חודש כסלו תשי"ז הצליח יחד עם בני משפחתו לעזוב

יה

געתי לישיבה בהיותי נער צעיר כבן 16 – מוסיף הרב משה נפרסטק לספר – "היה זה בשנות היו"דים, זמן קצר לאחר שהישיבה עברה מתל אביב ללוד, והיזאלי, כזכור, היה בפרדס.

מתי היתה ההכרות שלך עמו בפעם הראשונה?

(צוחק) המגע האישי הראשון שלנו היה כשעוד הייתי "פרא אדם". אם ניקח דוגמא את מה שדיברנו קודם, הרי שהעבודה שלו איתי יכולה לאפיין את מהותו כמשפיע. וכך היה המעשה:

בין תפקידיו הוא היה שולח שליח-ציבור לפני העמוד. פעם שלח אותי להתפלל שחרית. באותה תקופה היתה תחרות סמויה בין כמה בחורים מי יכול להתפלל מהר, אז גם אני מיהרתי בתפילה. זה מאד לא מצא חן בעיניו; הוא מאד מאד סלד מתפילות שכאלה, והגיב על כך בחריפות רבה. הוא "שטף" אותי כמו שצריך, ובין שאר הדברים אמר שהוא לא מאמין שלא דילגתי קטעים בתפילה.

קיבלתי את התוכחה שלו בהבנה, אבל את הענין הזה של דילוג קטעים – לא קיבלתי. זה אפילו חרה לי.

בשלב מסוים ניגשתי אליו בפרטיות ואמרתי לו שאני מוכן שינסה אותי שוב, ואני

מוכן להתפלל בקול רם ובכך להוכיח שאמנם התפללתי מהר אבל לא דילגתי. הנסיון הזה מצא חן בעיניו, והוא שלח אותי בשנית לפני העמוד. הפעם התפללתי הרבה יותר מהר וסיימתי את התפילה כעבור 17 דקות בלבד – וכל זאת בקול רם! חשבתי שהרווחתי משהו, אבל רק אז הגיעה "השטיפה" האמיתית...

היו לו את הכלים שלו בהם הוא ניגש אל העניין. עיקר התוכחה היתה בנושא של חוסר בקבלת עול. הוא אמר לי "אתה חושב שבחור כמוך, שנמצא בדי' אמות של יתומכי תמימים, אז פריקת עול בשבילך צריכה להתבטא בחילול שבת או באכילת חזיר? פריקת העול הגדולה ביותר יכולה להתבטא גם בצורת תפילה שכזאת!"

מצד אחד הוא ידע לתת תוכחה כמו שצריך, אבל בשלב מסוים, כשהיה מבחין אצל התלמיד שהוא נופל לייאוש, היה מיד מעביר את הדברים לפסים של תקווה ועידוד, שאין דבר אבוד וכדומה.

במה היתה היחודיות שלו ממשפיעים אחרים?

אינני יודע מה היה אצל משפיעים אחרים, אבל היה לו קשר אבהי עם כל תלמיד. לא היה תלמיד שעזב את הישיבה שלא נשאר בקשר עם ר' שלמה-חיים או שר'

שלמה-חיים עמד עמו בקשר. תמיד הביע התעניינות מיוחדת וגילה אותות קירוב לכל תלמיד. אצלו הקשר לא פסק גם כשתלמיד עזב את הישיבה. זו המהות האמיתית של משפיע – לא היה אצלו המושג של "להפסיק להיות מקבל". ההתמסרות שלו לתלמיד היתה מוחלטת.

(צוחק) אני הדוגמא לכך; ברגע שהוא הבחין כי מ"הפרא אדם" הזה יכול לצאת משהו, אז הוא מסר את עצמו והשקיע את כל נפשו ומאודו. הוא השקיע בי מאמצים במשך כמה שנים טובות.

במה התבטאה ההשקעה הזאת?

הוא עיצב את חיי הרוחניים והעמיד אותי על הרגליים...

וכשלא היה מצליח עם תלמיד מסוים?

לא פעם הוא היה בוכה על תלמידים מסוימים בשעה שהרגיש שלא הצליח איתם. בדרך כלל הוא היה עושה זאת בינו לבין עצמו, אך לעתים רחוקות היה מדבר על תופעה מסוימת אצל תלמיד זה או אחר, ולאחר שהיה שותה י'משקה', היה מגיע לדבר מתוך התעוררות על מישהו שהוא הצטער עליו, והיה פורץ בבכי, זאת למרות שלא היה רגשן מטבעו.

הנושא של משיח – הנושא שעומד בראש מעייניו של הרבי מה"מ – היה בוער בכל רמ"ח אבריו. הוא היה 'חי' את הנושא של משיח, וזאת מתוך הבנה על גודל החשיבות שתורת החסידות נותנת לנושא של משיח ועל ביאת המשיח

העולם כשמשיח יבוא כאשר אז כולם יכירו באמת האמיתית".

דיבורים אלו לא היו רק בשנים האחרונות לחייו, הוא עסק בכך בלהט רב כל השנים. עוד כאשר הישיבה היתה בתל-אביב היה מרבה לדבר על כך שמשיח כבר מגיע ועלינו להתכונן לקבלו.

נזכר אחד התלמידים: "הדבר השפיע עלינו עד כדי כך, שכאשר חזרתי יום אחד הביתה ושמעתי מאן-דהו אומר לאבי שהוא חוסך פרוטה לפרוטה ובעוד חצי שנה הוא מתכונן לפתוח עסק מסוים, הסתכלתי עליו במבט משונה, מה הוא סח, הרי עוד מעט משיח מגיע ומה יש לתכנן תוכניות לעוד חצי שנה".

האמונה הפשוטה שלו, יחד עם הציפייה, לבואו של משיח היתה באופן מדהים.

מוסיף ומספר בנו המשפיע בכפר חב"ד הרב זאב קסלמן: "עוד כשהיינו ילדים קטנים, היה מרבה לדבר על הציפייה למשיח, ציפייה יום-יומית, ואיך ייראה העולם כשמשיח יגיע. אני זוכר באחד השנים, בחודש ניסן לפני חג הפסח, אבא הירבה לדבר על ביאת המשיח בחודש זה, עד שהיינו מסתכלים בתכיפות בחלונות הבית אם משיח כבר הגיע. זה היה חלק מהחינוך שלנו. כך הענין "בער" בקרבו.

"פעם, באחד הערבים הוא ראה את אחי כשדמעות התרגשות בעיניו. אחי היה אז בן שבע או שמונה בלבד. אבא שאל אותו 'מה קרה?' ואחי השיב ואמר כי הוא מתאר איך יהיה בימות המשיח..."

שוב מוסיף ומספר אחד מתלמידיו: "בגלל

את שהוא היה "המשפיע", בה"א הידיעה.

התקשרות לרבי היתה בעצמותיו. למרות שהיה מקושר בתחילה לרבי הרש"ב ולאחר מכן לרבי הרי"צ כל שנות מנהיגותו, אבל מיד לאחר נשיאותו של הרבי התקשר אליו בכל מאודו ונפשו. כבר מההתחלה הוא התכתב עם הרבי מה"מ, וגם אצל הרבי הוא התקבל כ"ה-משפיע". מי שרואה את חילופי המכתבים שלו עם הרבי, יכול להבחין כי החיים הפרטיים תפסו שם מקום קטן ביותר. כמעט כל נושא המכתבים היה העבודה עם התלמידים. החיים הפרטיים שלו עמדו כפרק ב' לגבי חייו עם התלמידים.

הוא היה גם מעודד את התלמידים לכתוב לרבי, להתקשר אליו וליישם את הוראותיו.

הנושא של משיח – הנושא שעומד בראש מעייניו של הרבי מה"מ – היה בוער בכל רמ"ח אבריו. הוא היה 'חי' את הנושא של משיח, וזאת מתוך הבנה על גודל החשיבות שתורת החסידות נותנת לנושא של משיח ועל ביאת המשיח.

"בתקופה שלפני חוליו סבל מאד ממחלה ממארת" – נזכר ר' משה נפרסטק. "כשהתקרב חודש אדר אמר לי 'עוד מעט חודש ניסן מתקרב, יש כל כך הרבה סימנים שמשיח יבוא בחודש ניסן. שהקבי"ה יעזור שמשיח יבוא בחודש הזה". ראית על האדם הזה את הכמיהה וההשתוקקות למשיח.

"בהתוועדותיו היה מדבר בהתלהבות רבה על התקופה שתהיה אחרי שמשיח יבוא. הוא היה מסוגל זמן רב לתאר איך יהיה

המשפיע אהב מאד לימוד חסידות. הוא ישב ימים ולילות ולמד חסידות. היה גם היה אדם כשרוני, ובמשך השנים הידיעה שלו בחסידות הלכה והעצימה. הוא השקיע את עצמו כדי להבין את הלימוד. יחד עם זאת הקדיש זמן רב כדי לשבת עם תלמיד בינוני ולהסביר לו מאמר פלוני ואלמוני. הוא לא נרתע מכשרונות בינוניים ומטה. כשרונות בכלל לא תפסו אצלו עיקר, העיקר אצלו היה ברגע שהוא תפס שאצל התלמיד יש אווירת רצינות, כשחש זאת היה משקיע בו כוחות גדולים.

מה היה הקו שלו בהתוועדותיו?

הקו שלו היה לימוד החסידות, והדגש ביותר שהלימוד יהיה על פי 'עבודה'. הוא השקיע הרבה בקרב התלמידים שילמדו את תורת החסידות, אבל לצורך 'עבודה', על פי 'עבודה' ועם 'עבודה'. הוא שלל את לימוד החסידות לשם 'השכלה' בלבד. זה היה אצלו חוק בל יעבור.

הוא עצמו נתן לזה דוגמא אישית?

היהודי הזה בכל הליכותיו היה 'עובד'. עובד אלוקים. כל ימות החול היה מתפלל באריכות, וכל שכן בשבתות. בשבת היה שיעור בחסידות לפני התפילה וכן לאחר התפילה. בזמן התפילה בציבור מעיינותיו היו מושקעים בתלמידים הנמצאים ביזאלי.

על היהודי הזה הורגש שהוא משפיע בנשמתו. הוא הרגיש חובה פנימית לתת ממה שיש בו לאחרים. הוא הרגיש שזה המשימה שלו, ושהוא חייב אותה כלפי התלמידים.

ככל שאני מוצא יותר בספרים מושגים שונים מסביב הענין 'משפיע', זה מחזק אצלי

אחרת, הייתי מבקש להיפטר מן העולם בעש"ק אחר חצות, ואשר מיציאת הנשמה ועד הקבורה לא ייקח יותר ממספר שעות מועטות.

ואכן, בקשתו נתקבלה. הוא נפטר ביום שישי אחר חצות היום, י"ט אייר תשל"א, כאשר תלמידיו סביב מיטתו. כעבור מספר שעות כבר הוטמן בהר הזיתים בירושלים.

דמותו חקוקה בלבם ובנשמתם של אלפי תלמידים ומושפעים ברחבי העולם.

לאחר סיום כתיבת ספר תורה של משיח ביו"ד שבט תש"ל. לאחר השבת נכנס ליחידות עם קבוצת אברכים ופנה לרבי ואמר שכיוון שיש כבר ספר תורה של משיח, אז הגיע הזמן שהרבי צריך להתגלות. הרבי הקשיב לדברים ברצינות רבה ואמר "תלכו אל השווער ותגיידו זאת שם"...

באחת משיחותיו עם תלמידיו התמימים התבטא: "רוצה אני ככל יהודי, לזכות ולראות בביאת משיח צדקנו במהרה, אך אם ח"ו נגזר

ציפייה זו, היה מרבה לתבוע מהתלמידים – הרי אין שום ספק שמשיח עומד להגיע כל רגע, וכשיבוא וישאל אותנו: "חסידים אתם – במה? מה נוכל לענות: כלום לימוד החסידות הוא כפי שצריך? כלום זוהי תפלה כדבעי? הלא נבוש וניכלם".

פעם, כאשר שמע שיש המדברים שהרבי הוא המלך המשיח ואמר: "מה? כלום יכול להיות אחרת? ודאי הוא! האם יש מישהו אחר?" – – –
ציפייה ואמונה עזה זו הגיעה לשיאה

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

שפע ברכות

בשמחה רבה הננו שולחים בזאת את ברכותנו ואיחולנו הלבביים לידידנו היקר רודף צדקה וחסד, בעל מידות תרומיות מתומכי מפעלנו הק', מקושר לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

הרה"ת ר' **שמואל** ורעייתו שיחיו **מלמד**

לרגל הולדת נכדם בשעטומ"צ הרך הנולד **יחזקאל** שי"

בן לבנם ידידנו הרה"ת ר' **יוסף** וזוגתו **קיילא** שיחיו

יה"ר שיזכו לגדלו, מתוך אושר בריאות והרחבה בגשמיות וברוחניות, להיות חייל מסוד ונאמן לכ"ק אדמו"ר מלך-המשיח וידו ממנו ומשאר יוצאי חלציהם רוב נחת חסידותי אמיתי ויזכו לשמוח ולשמח יחדיו בשמחת הגאולה האמתית והשלימה בהתגלות עטרת ראשנו כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונכריז לפניו:
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הרב מנחם מענדל הכהן הענדל

שפתיק ש"י אלוב

אלב אלוב!

לכל בואך בקשרי השידוכין

יהי שיהיה צד לבנין עדי עד
לנחיר כ"ק אדמו"ר אביא שליט"א

שיאע"ף ואאר - בית משיח 770

לידידי ורעיית הת' הנעלה

שגיב ש"י **סרוסי**

מזל טוב! מזל טוב! לרגל בואך בקשרי השידוכין

יהי רצון שיהא זה בנין עדי עד, מיוסד על אדני התורה והחסידות ומוארים באורו של משיח ולנחת רוח לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

אסף - בית משיח 770

סיפורי תהלוכות

איך ביצעו את התהלוכה מתחת לאפם של שומרי החוק בטשקנט? מה השיב הרבי לנוכח השאלה האם לבצע תהלוכה בחברון יממה לאחר רצח נורא שאירע במקום? ומדוע עזב מנהל החנות את עסקיו באמצע יום עבודה?; הגשם שהמתין בברנוואה והשמש שהאירה פניה לפעילים בריגא והדמעות של מפקד פלוגת השוטרים • לקט סיפורים על תהלוכות לא שגרתיות ומופתים שמימיים סביב תהלוכות ל"ג בעומר

מאת: שניאור זלמן ברגר

167 תהלוכות בשנה הראשונה

על הפעם הראשונה בה התקיימו תהלוכות ל"ג בעומר ברחובות ישראל, שנת תש"מ, מספר הרב ישראל הלפרין, שליח ורב קהילת חב"ד בהרצליה:

"זכיתי לארגן את התהלוכות הראשונות באותה שנה. בעקבות הכרזתו של הרבי שיש לקיים תהלוכות בחוצות הערים בכל מקום בעולם, שלח הרבי לכל מדינה ברחבי תבל שלושים שטרות על מנת שייערכו בכל מדינה שלושים תהלוכות.

"גם לארץ הקודש שלח הרבי (באמצעות פרופסור ירמיהו ברנובר) ששים שטרות של חמישים שקל כל אחד, כדי שכל מארגן תהלוכה יקבל שטר אחד, תוך הדגשה שאם יהיו פחות תהלוכות – להחזיר את השטרות הנותרים.

"היות וצא"ח לא ידעו כיצד 'לאכול' את נושא התהלוכות, ביקשו ממני שאארגן זאת – שבועיים בלבד לפני ל"ג בעומר.

"כנגד כל הסיכויים, היתה באותה שנה הצלחה פלאית למעלה מדרך הטבע, עד כדי כך שהרבי שלח עוד 107 (!) שטרות של חמישים שקל! כלומר שהתקיימו באותה שנה מאה שישים ושבע תהלוכות בהם השתתפו למעלה מ-87,000 ילדים, כפי שכתבנו בדו"ח שנשלח לרבי עוד באותו יום.

"זכורני שבאותה שנה נרצח ר"ל בחור ישיבה בחברון. הרצח אירע בערב ל"ג בעומר ושאלנו את הרבי מה"מ האם לקיים בכל-זאת את התהלוכה בחברון או שמא לבטלה מפני האבל השורר בעיר. התשובה שהגיעה מהרבי מה"מ היתה "מעבירין את המת מלפני הכלה".

יש לציין שבאותה השנה פעלו בארץ הקודש עשרים בתי חב"ד בלבד...

מלומדים בניסים

תלמידי ישיבת חב"ד בבראנווא שבצרפת נרתמו לקראת ל"ג בעומר תשנ"ה לארגן תהלוכת אופניים ייחודית. בתהלוכה השתתפו 45 אופניים בסמלם את 45 שנות נשיאותו של הרבי.

במשך השבועות שקדמו לל"ג בעומר דאגו המארגנים לגייס את כמות האופניים הדרושה, הדפיסו חולצות ושלטים ועליהם בשורת הגאולה. הכל היה מאורגן, עד שיומיים לפני ל"ג בעומר הודיעו ברדיו כי בערב ל"ג בעומר וביום ל"ג בעומר אמור

למה עזב המנהל את חנוחו באמצע יום עבודה?

לקראת ל"ג בעומר תנש"א התקיימה ישיבה מיוחדת במטה משיח העולמי בהנהלתו של הרב שמואל בוטמן. בסיומה של הישיבה החליטו ראשי המטה כי צריכים לנצל את יום ל"ג בעומר להפצת בשורת הגאולה ברחבי ניו-יורק. הוחלט אפוא ליזום תהלוכת טנקים תחת השם 'משיח פאראדי', בה ינועו תשעים רכבים ובהם מכוניות פרטיות ומשאיות ענק, עליהן שלטים ומוצגים הממחישים את ייעודי הגאולה.

בד בבד עם ארגון התצוגות על המשאיות, הופק עלון הסברה צבעוני, מרהיב עין, כאשר על העטיפה החיצונית נכתב באותיות גדולות "מיז מתי? איפה?" ובתוך העלון ישנן תשובות ברורות לכל השאלות בנושא משיח וגאולה על-פי המקורות.

כאשר התהלוכה יצאה לדרכה, ניתן היה לראות עשרות אנשי עסקים שויתרו על מלאכתם ובבת-אחת הפכו לחיילים של משיח ליום אחד. רבים נקטו יוזמות פרטיות שנועדו להגביר את הפרסום ולמשוך תשומת לב – החל מרמקול על גג המכונית ששידר משיחותיו של הרבי מה"מ, וכלה במכוניות מקושטות.

מסלול התהלוכה החל משכונת 'קראון-הייטס', דרך גשר מנהטן במסע כיבוש אדיר לעבר השדרה החמישית והשישית של מנהטן. המשאיות והמכוניות עם התצוגות התפזרו בין תשעים מוקדים ושם הפיצו את בשורת הגאולה של הרבי.

לרדת גשם שוטף בכל שעות היום והלילה. בערב ל"ג בעומר כתבו התמימים פ"נ לרבי מה"מ ובו ביקשו שלא ירד גשם בזמן התהלוכה, ובתור סימן שבקשתם תתמלא, ביקשו שגם בערב ל"ג בעומר אחר-הצהרים לא יירד גשם, בכדי שיוכלו לארגן מבעוד מועד את שכירת האופניים. עוד ביקשו שהמשטרה לא תפריע להם בשעת התהלוכה. אין לתאר את שמחת הבחורים כאשר בערב ל"ג בעומר אכן לא ירד גשם, אולם במשך כל שעות הלילה ירד גשם שוטף. הנס חזר על עצמו מיד בשעות הבוקר המוקדמות – ובבוקר ל"ג בעומר פסק הגשם מלרדת. התהלוכה יצאה לדרכה ברוב עם וסובבה ברחובות הראשיים ובמקומות המרכזיים של פריז.

הניח תפילין פעם ראשונה בזכות התהלוכה

מספר הרב יוסף יצחק בקרמן מנהל בית חב"ד בגבעתיים:

"אברך מכפר חב"ד סיפר לי, כי בימי שישי הוא עומד במרכז העיר גבעתיים ומציע לעוברים ושבים להניח תפילין. והנה ניגש אליו מיוזמתו יהודי בגיל העמידה וביקש להניח תפילין. לאחר שהלה חלץ את התפילין, סיפר בהתלהבות מה הניע אותו להניח תפילין: זה לראשונה בחייו! כשראה את תהלוכת חב"ד עוברת במרכז העיר, ותהלוכה זו גרמה לו להתרגשות חזקה עד שהרגיש כי הוא חייב לבוא ולהניח תפילין!

במתח.

"כשהשחר של ל"ג בעומר הפציע" – סיפר לאחר מכן השליח הרב מרדכי גלזמן – "ראינו שהרבי מסדר לנו את התהלכה". לאחר שבוע קר מהרגיל בעונה, ריגא נהנתה משמש אביבית שחיממה את הקיפאון ואפשרה לילדי בית הספר "אוהל מנחם" לצאת בשיירה יהודית גדולה לעבר החורשה הסמוכה כדי לשמוח בשמחת הלילולא של רשב"י".

ריח אביב נישא מבין צמרות העצים הירוקים שאך לפני ימים מועטים היו עטויים במרבד מושלג, והילדים התכנסו בהתרגשות סביב ערמת הקרשים שהוכנה מבעוד מועד; האש הובערה והילדים זעקו את שנים-עשר הפסוקים בעוד עיניהם השמחות מביטות בשלהבות המתרוממות אל-על.

כאשר החוק אוסר קיום תהלוכות...

לקראת ל"ג בעומר תשנ"ה, פנו התמימים השלוחים בעיר טשקנט, אברהם גרוזמן, שניאור זלמן ברגר ויחיאל פליישמן, אל השליח הראשי הרב אבא דוד גורביץ', וביקשו לערוך תהלוכת ל"ג בעומר מרשימה שתהווה קידוש שם חב"ד. הרב גורביץ' נאלץ לדחות את הפנייה בהסבירו כי החוק באוזבקיסטאן אוסר קיום תהלוכות רחוב, כיון שהשלטונות חוששים מגורמים מוסלמים קיצוניים שיערערו את הבטחון במדינה!

התמימים השלוחים הציעו לפחות לעשות

מדורה מרכזית בחצר בית-הספר, אולם פנייה למכבי האש העלתה כי אסור לעשות מדורות בסמוך למבנים ציבוריים...

למרות המכשולים התמימים השלוחים עמדו על דעתם כי צריך לעשות תהלוכה וכינוס לכבוד יום ל"ג בעומר. לבסוף הוחלט לבצע ביום זה טיול אל מגדל הטלוויזיה של טשקנט – מגדל שמבנהו צר ומתנשא לגובה של מאות מטרים, ובו נמצאים אולפני הטלוויזיה המשדרים לכל רחבי המדינה.

בבוקר יום ל"ג בעומר יצאו הילדים בארבעה אוטובוסים לכיוון מגדל הטלוויזיה. מיד בתחילת הנסיעה הסבירו התמימים לילדים את מהותו של יום ל"ג בעומר, אמרו יחד את 12 הפסוקים, ולאחר מכן שרו כולם שירים יהודיים. הילדים שלא הכירו את שירי ל"ג בעומר, החלו לשיר 'מה נשתנה', 'שושנת יעקב'...

כשהגיעו הילדים למגדל הטלוויזיה, עלו על המצפה שבראש המגדל, ולאחר מכן התיישבו במסעדה שצורתה כצורת גלגל הסובב את המגדל, כאשר הרצפה מסתובבת באיטיות; כך אפשר לצפות על נופים מגוונים תוך כדי ישיבה במסעדה. המדריכים חילקו לילדים מיני מתיקה, כנהוג וכמקובל, ולאחר מכן החל המורה למוזיקה בבית-הספר (שבמקצועו הוא זמר אופרה בתיאטרון של טשקנט) לשיר שירים יהודיים בעברית ובאידיש. דממה שררה ורק קולו האדיר נשמע למרחקים ממרומי מגדל הטלוויזיה של טשקנט.

כך התקיימה בתחבולה ובתושייה תהלוכת ל"ג בעומר בטשקנט. כדי לצאת ידי

מעניין לסיים בסיפורו של אחד הפעילים, שאל היטנקי שלו נכנס מנהלה של חנות גדולה סמוכה. לאחר שקרא בהתעניינות את חומר ההסברה ושוחח עם הפעילים לתוספת הסבר – התלהב כל כך, עד שהניח את עסקיו הבורערים למשך כמה שעות, יצא לרחוב והחל לחלק את עלון ההסברה לעוברים ושבים...

הדמעות של מפקד פלוגת השוטרים

מי שמכיר מקרוב את דנייפרופטרובסק הגדולה, יודע כמה מורכב ומסובך לחסום את התנועה הסואנת בכבישיה המרכזיים של העיר בשעות הבוקר. אבל בל"ג בעומר זה קרה, ואלפי ילדי ישראל צעדו בלב העיר כאשר בראש התהלוכה נוסעות עשר מכוניות המרכיבות על גגותיהן ועל נגררים מוצגים יהודיים מקוריים.

אלפי ילדים שהתאספו במרכז העיר פתחו בצעדה לצלילי 'מארש נפוליאן' תוך שהם נושאים שלטים עם מסרים בנושאים יהודיים. המבוגרים ליוו את ילדיהם כשהם אינם מסתירים את התרגשותם "גם בעבר צעדו כאן יהודים בליווי שוטרים, אך מה רב ההבדל" מתרגש סבא זקן...

התהלוכה צעדה רגלית במשך כשעה עד שהגיעה לפארק גדול שם נערך הכינוס.

לאחר מכן מספר השליח ורב העיר הרב שמואל קמינצקי אפיזודה שהתרחשה תוך כדי התהלוכה: "מפקד פלוגת השוטרים שהיה אחראי על הכוונת התנועה, ניגש אלי בעיצומה של התהלוכה וכשדמעות בעיניו סיפר כי גם הוא יהודי, וכשקרא את השלטים על אהבת ואחדות ישראל הרגיש עצמו לפתע שייך באמת לעם הנפלא שעמו הוא נמנה.

מזג האוויר הפתיע וחימם

"מזג האוויר השבוע יהיה קר מן הרגיל, הטמפרטורות החזויות הן אפס מעלות" – הודיע החזאי הלטווי, ובבית-ספר חב"ד בריגא בירת לטביה התאכזבו וייחלו לשינוי. הילדים ציפו כבר כמה שבועות ליום ל"ג בעומר, בו הם אמורים לצאת אל הטבע ולחגוג את ההילולא של רבי שמעון בר יוחאי, והתכניות ליום זה נערכו בהתאם.

בלית ברירה הוחל בהכנת תכנית אלטרנטיבית בין כתלי בית הספר, אך זו לא גובשה סופית והכל המתינו בדריכות לל"ג בעומר, כאשר התלמידים והמחנכים, ציבור ההורים ושלוחי הרבי בראשם, שרויים

ל"ג בעומר בטבריה, הישג מכובד כשלעצמו לתהלוכה שאורגנה בפחות מיממה.

"בפרס הראשון – אופניים – זכתה הילדה..." כך הכריז מנחה התהלוכה שהתקיימה באחת משכונות המצוקה בטבריה. כדי לקבל את הפרס ניגשו הבת ואמה שלא הפסיקה למחות את דמעותיה. "לשאלת המנחה מדוע היא כה מתרגשת, השיבה כי זה זמן רב שהיא הבטיחה לילדיה – שבעה במספר – אופניים, אך אין באפשרותה לרוכשם. "התפללתי שאזכה ואכן משמים שמעו את תפילתי" – אמרה...

תשובה מדהימה

מספר השליח הרב ברוך לבקיבקר, מנהל בית חב"ד בשכונת רמת מנחם בגין בצפת: "כמה ימים לפני התהלוכה התהלכנו בתחושה כי למרות הפעילות הקדחתנית לקראת התהלוכה, יבואו רק מעט ילדים. הכנסנו מכתב ברכה ל"אגרות קודש" ויצאה תשובה מדהימה: "מעלין בקודש בהתפשטות והתרחבות אשר נעלה מכל ספק שתהיי ידם על העליונה.. והשייית יזכם ויצליחם לראות את זה במוחש וגם בעיני בשר בהקדם האפשרי".

"ואכן את ההצלחה הגדולה ראינו בעיני בשר בהשתתפות עצומה של ילדים שכמוה טרם ידענו. ההד העצום הגיע אף לשכונת כנען וגרם לקידוש ה' עצום".

מרגש היה לראות 450 ילדים והוריהם צועדים בשכונה הקטנה נושאים שלטים הקוראים להתחזק באמונה.

ההורים: "לא נכנס לעימות עם ארגון ההורים", אמר. לא הועילו כל נסיונות השכנוע, והמנהל עמד בשלו. ההודעה מבית הספר השני גם היא לא איחרה לבוא. הרב קרמר הבין את משמעות ההודעות – עבודה של ימים רבים ירדה לטמיון. הסיכויים לארגן תהלוכה חלופית בפרק זמן כה קצר נראו מגוחכים.

צוות בית חב"ד כונס לאסיפה דחופה שבסופה הוחלט לערוך חמש תהלוכות בשכונות השונות בעיר. בתוך שעה הודפסו אלפי פליירים ומודעות ענק שקוראות לילדי שכונות העיר להתאסף ב-5 מקומות ריכוז. התגובות לא אחרו לבוא, הטלפונים בבית חב"ד לא הפסיקו לצלצל והורים ביקשו לדעת פרטים נוספים על התהלוכות. "אטרקציות מיוחדות לא הבטחנו, כל האמנים פשוט היו תפוסים" – מספר הרב קרמר ל"בית משיח" ומוסיף: "אבל ידענו מראש שהצלחת התהלוכות אינה מכוחנו אלא בכוחו של הרבי".

ואכן הלא-יאמן אירע, קרוב ל-1,000 ילדים מכל שכונות העיר השתתפו בתהלוכות

חובה בשלטים עם מסרים יהודיים, חזרו הילדים לחצר בית הספר, שם נשאו שלטים בעברית וברוסית המדברים על אהבת ישראל, שבת כשרות וכמובן משיח בעודם "שואגים" את 12 הפסוקים.

"תהלוכה מיוחדת זו לא תישכח ממני לעולם", סח לאחר מכן אחד התמימים.

נגד כל הסיכויים

טבריה. התאריך: י"ז אייר תש"ס. השעה: 10:30 בבוקר – יממה בדיוק לפני פתיחת תהלוכות ל"ג בעומר בבתי הספר בעיר טבריה.

מידי שנה מתקיימת תהלוכה במרכז העיר בשילוב השייט המסורתי במימי הכנרת, אך בשנה זו אמורים להתקיים לימודים ב"ג בעומר לאור הוראת משרד החינוך. מנהל בית חב"ד הרב יוסף קרמר לא נבהל, ומכיון שיש לו קשרים מצוינים עם מנהלי בתי הספר בכל ימות השנה, הוחלט לארגן תהלוכת ענק בשיתוף שני בתי הספר הגדולים בעיר, כאשר כל בית ספר מכיל כ-1,000 תלמידים.

הכל היה מוכן, כאשר הודיע לפתע מנהל בית ספר "איילים" על ביטול התהלוכה בעקבות שביתה פתאומית שהכריז ארגון

"ואחריהך ישגה מאד"

השמש יקדה בעוז, וקרניה המחממות הציפו את רחובותיה הראשיים של העיר גבעתיים באור יקרות. בגן הזכרון עסק צוות טכנאים בחיבור מערכות הגברה לקראת תהלוכת ל"ג בעומר, שאמורה היתה להתחיל בשעה ארבע אחר-הצהריים.

הרב יוסף-יצחק בקרמן, מנהל בית חב"ד בגבעתיים מודע היטב לרמת החיים הגבוהה של תושבי העיר, והוא יודע שהוא צריך להתאים את עצמו לרמת החיים, ולדאוג שהפעילות החב"דית לא תיפול ברמתה מרמת חוגי ההעשרה שקיימים למכביר ברחבי העיר. אם בכל פעילות כך, – בתהלוכת ל"ג בעומר על אחת כמה וכמה! בכל שנה הוא מייגע את מוחו בנסיון למצוא אטרקציות מתאימות שבאמצעותן יצליח להוציא את "ילדי השמנת" של גבעתיים מבתיהם הממוזגים אל הרחוב הלוהט. בכל שנה הופכת המשימה להיות קשה יותר, והמירוץ הצמוד מול פיתויי הטכנולוגיה הביתית דורש יותר ויותר הוצאות כספיות.

מדי שנה משקיע הרב בקרמן סכומי כסף גדולים בתכנון תהלוכת ל"ג בעומר. טובי האמנים מוזמנים להופיע בפני הילדים. גם ההגרלות הנערכות הינן ברמה גבוהה; פרסים שכל עיר אחרת היו עומדים במקום הראשון – עומדים בגבעתיים בסוף הרשימה...

אולם בעידן האינטרנט, הטלוויזיה בכבלים והבתים הממוזגים – מעדיפים הילדים לשבת בביתם הממוזג מול מסכי המחשב או לשוטט בערוצי הטלוויזיה שמציעים מגוון מופעי אומנים ועוד – על פני היציאה אל האוויר הרשבי. האמנים כבר הפסיקו לעניין אותם...

השנה החליט הרב בקרמן למנות איש צוות מיוחד למשימה זו, הרב גלעד בר-טוב,

ולהפטיע "בגדול". הרב בר-טוב הביא לכיכר הזכרון, בו נערך כינוס הילדים, מתקני לונה-פארק, והזמין את הילדים לשחק במתקנים לאחר התהלוכה וכינוס הילדים!

מודעות בשלל צבעים בישרו לילדי גבעתיים על הלונה-פארק ליום אחד שיעמוד במרכז התהלוכה המסורתית של חב"ד. גם הסעה בחינם תסודר עבור הילדים שיגיעו מכל קצות העיר.

הרב בקרמן היה בטוח שהפעם יגיעו ילדים רבים אל התהלוכה. הוא שוחח עם מפקד תחנת

המשטרה המקומית וביקש ממנו להקצות כח מיוחד לחסום את הכבישים במרכז העיר בעת שהתהלוכה תעבור במקום. קבוצת נערות מכפר חב"ד עמדו הכן לקבל את מאות הילדים שיגיעו למקום הריכוז, משם ייצאו לתהלוכת-הילדים הגדולה ביותר בתולדות גבעתיים.

יום ראשון, ל"ג בעומר, 3:45. הרב בקרמן מגיע למקום התהלוכה, וכל תקוותיו מתנפצות מול סלע המציאות. למרות הכל, העדיפו ילדי גבעתיים להישאר בבתיהם... הרב בקרמן נזכר בפתגם החסידי "טראכט גוט וועט זיין גוט" [=חשוב טוב יהיה טוב], והוא מנסה לנחם את עצמו שאולי יגיעו עוד מעט ילדים נוספים.

בשעה ארבע, השעה היעודה לתחילת התהלוכה היו בגן הזכרון בסך הכל שלושה ילדים. מבטיו נפגשו במבטיו המלגלים של מפקד תחנת המשטרה. "יש כאן יותר שוטרים מילדים, האם בגלל זה בקשת שנסגור את הצמתים?!" המראה היה עגום ומביך גם יחד.

הרב בקרמן ידע כי עליו לעשות הכל כדי להמשיך הלאה. הוא פרש לצד, והחל כותב מכתב לרבי מלך המשיח. הוא לא הכביר במילים. רק ביקש ברכת הצלחה למעלה מדרכי הטבע; כי בדרכי הטבע – אין סיכוי... הוא סיים לכתוב את מכתבו, והכניס את הפתק אל תוך דפי הספר. כשקרא את

תשובתו של הרבי – ידע כי ההצלחה בוא תבוא.

המכתב היה מופנה ליהודי שאירגן סעודת מלווה-מלכה וכתב לרבי שכל האירוע היה כישלון מוחלט עבורו; הרבי כתב לו במכתבו שישים לנגד עיניו את מאמר הבעל-שם-טוב על הפסוק "והיה ראשיתך מצער, ואחריתך תשגה מאוד" – שדוקא על-ידי שראשיתך מצער, הרי זה מביא להמשך הפסוק "ואחריתך ישגה מאוד". הרב בקרמן הביין: את ה"ראשיתך מצער" כבר טעם, כעת המתין למימוש סיום הפסוק – ואחריתך ישגה מאוד...

הניצנים הראשונים נראו כעבור דקותיים. כעבור רבע שעה התמלא כיכר גן הזכרון בעשרות ילדים, כמו יד נעלמה שלפה אותם מבתיהם...

בשעה ארבע וחצי, חצי שעה לאחר מועד

היציאה המתוכנן, יצאה התהלוכה עם שלוש מאות וחמישים ילדים! למפקד תחנת המשטרה לא נותר אלא להצדיע לשליחי ועושי דברו של הרבי מלך המשיח – – –

סגירת מעגל באולם המתנ"ס

מספר הרב פיזוס, מנהל בית חב"ד בשדרות:

"בערב חג הפסח פגשתי בחור עם קוקו וכיפה וטלית קטן. מפאת קוצר הזמן לא נכנסתי עמו בשיחה, אבל במוצאי החג הראשון של פסח פגש אותי שוב ושאל אותי לאן אני הולך. אמרתי שאני הולך לנקות את המתנ"ס לאחר היסדרי הציבורי שהתקיים שם בהשתתפות 300 יהודים. בו-במקום אמר 'אני רוצה לבוא אתך ולעזור לך'. בתחילה לא הסכמתי אבל לאחר הפצרות מצדו הסכמתי

בלית ברירה.

"נכנסנו יחד לאולם הספורט ואז הוא ראה את האולם הגדול ובאמצעו השולחנות הארוכים ועליהם עדיין שירי ליל הסדר. הוא החל להתרגש מאד, ואז סיפר לי כי כשהיה ילד, לפני שנים ארוכות, השתתף בתהלוכת ל"ג בעומר ובכיניוס הילדים שהתקיים בדיוק באולם המתנ"ס בו נכחנו. מה שנוטר בזכרונו כל השנים זה הפסוק "שמע ישראל". יהוד של "שמע ישראל" מצטלצל באוזני כעת כאילו אני נמצא שוב בתהלוכת ל"ג בעומר, אמר בהתרגשות. לאחר מכן המשיך לספר על השנים שעברו עליו מאז, כאשר נסע להודו שם הכיר כתות שונות ומשונות, אבל הישמע ישראלי לא עזב אותו לעולם, ובכל פעם שעסק בענייני עבודה זרה נזכר בזה. "כיום הצעיר הזה נחשב לאחד המקורבים המתקדמים..."

אגודת חסידי חב"ד באה"ק ת"ו

בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

בית אגודת חסידי חב"ד ת"ד 25 כפר-חב"ד ט"ל 03-9606402/3 פקס 03-9606403

ברכות מאליפות

בשמחה רבה הננו מברכים את שלושת חברי אגו"ח החדשים, מראשי ישיבות חב"ד באה"ק – אשר נבחרו בישיבת אגו"ח מיום ראשון י"ג אייר, בהשתתפות חברי אגו"ח ורבני חב"ד – ה"ה:

הרב יוסף יצחק ש"י ווילשאנסקי, ראש ישיבת חב"ד בצפת

הרב נתן ש"י וולף, ראש ישיבת חב"ד בנחלת הר חב"ד

הרב יוסף ש"י גינזבורג, ראש ישיבת חב"ד ברמת אביב

נאחל להם ולנו, שנוכה כולנו יחד למלא את רצונו של הרבי מלך המשיח שליט"א,

ש"תוקף והנהגת וענין אנ"ש ש"י באה"ק בידי אגו"ח דאה"ק,

ובראש (ועד) רבני אנ"ש שיחיו, שהם הדיינים ופס"ד בתוקף התורה..."

הרב שלמה מיינדנצ'יק, יו"ר

כשרבי שמעון בר יוחאי סייע בגאולתו של אדמו"ר הזקן...

אור גדול הפציע לפתע מקצוות גן עדן. רבבות מלאכים הגיעו, מלווים את נשמתו הכבירה של התנא הגדול רבי שמעון בר יוחאי. הצדיקים כולם קמו לכבודו. בבת-אחת שררה שתיקה של יראת כבוד. הכל הביטו בו וייחלו לדבריו. רבי שמעון בר יוחאי תפס מקום בראש השולחן, ובו-במקום מינה בית-דין ששקל ודן בענין

מאת: מנחם זיגלבוים

לעבר בית המדרש, אלא שכוחותיו לא עמדו לו, והוא נפל מתעלף במחצית הדרך. חסידים שעמדו במקום מיהרו להקיצו מעלפוננו. התיזו מים, עיסו את רקותיו והיו אף שצווחו בשמו. נראה היה שהפעולות הועילו, אולם כשרי פסח פקח את עיניו, התבונן רגע קט סביבו, וכשנזכר בנעשה – חזר לעלפוננו.

כך חזר המראה פעמים מספר. כל פעם שהתעורר, נזכר במה שאירע וחזר להתעלף. הכאב נגע עד נקודת לבו הפנימית ביותר. רופא שהוחש למקום הביע חשש אמיתי לחייו.

חסיד פיקח שנכח בשעת מעשה, הציע לספר לרי' פסח כי שיחררו את הרבי, וכל מאסרו לא היה אלא טעות; "הדבר נוגע לחיי יהודי", טען בלהט. ואכן, כשרי' פסח פקח את עיניו, מיהרו החסידים לספר את הדברים באוזניו. רגע קט נראה היה שהוא מתחיל להתאושש, אולם עד מהרה הרגיש כי הדברים אינם-אמת, והוא חזר לעלפוננו העמוק.

שעות ארוכות חלפו. בנתיים נשאו החסידים את רי' פסח אל תוך בית המדרש והשכיבוהו על אחד הספסלים שבמקום. מדי פעם הקיצוהו, אך שב היה ומתעלף. אולם ככל שנקפו השעות, נראה היה שאט-אט הדברים מתעכלים במוחו ובדעתו. כעת קל יותר היה להעיר אותו, ואף הרגעים בהם היה בהכרה, הלכו והתארכו.

רק לאחר מספר ימים מצא כח ועוז לארוז

ברוסיה ובמדינות הסמוכות לה. אדמו"ר הזקן קיבל את הדברים בציות, ולמרות שהיה צריך לנסוע אף הוא לארץ הקודש, סב על עקבותיו וחזר לרוסיה, ומאז החל אורו הבהיר לפוך על פני רוסיה ומחוצה לה.

מיום ליום פשטה תנועת חסידות חבי"ד, ומעיינותיה הזכים הגיעו אף לאוזניו של רי' פסח – החסיד הנאמן שנותר מאחור. כיוון שזכה לטעום מטעמים של מים זכים, הרווה בהם את צמאונו, ומאז התדבק והתקשר בעוצמה רבה לאדמו"ר הזקן. מסור ונתון היה לו ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו.

לא פלא אפוא, שכאשר הגיעו חיילי הצאר לאסור את אדמו"ר הזקן באסרו חג הסוכות שנת תקנ"ט, היה רי' פסח מזועזע ונסער עד עמקי נשמתו. הוא ראה את החיילים החמושים פוקדים על מורו ורבו האהוב לעלות על העגלה השחורה, עגלת העבריינים שהיתה סגורה מכל צד ורק אשנב קטן היה קרוע בחלקה העליון. רי' פסח לא יכל להירגע.

לא רק רי' פסח היה שם, אלא גם קבוצה גדולה מחסידי אדמו"ר הזקן עמדו לא הרחק, והביטו בעיניים קרועות בנעשה. בדעתם הרחבה הבינו כי אין זה דבר פשוט, וכי סכנת חיים מרחפת על ראשו של אדמו"ר הזקן.

העגלה נעלמה, והחסידים חזרו לבית המדרש דואבים ושבורי-לב. שמחת חג הסוכות, זמן שמחתנו, הופרה באחת.

ברגליים כושלות החל רי' פסח לחזור

עינים קרועות הביט רי' פסח (כך נקרא לו לצורך הסיפור, למרות שבמקורות אין מופיע שמו) בעגלה השחורה שזה עתה נעלמה בקצה האופק בדהרת סוסים איתנה. הוא היה חיוור כסיד; דמותו הכחושה כמו רזתה עוד יותר. גם קומתו שפפה.

לא בכדי נחרד רי' פסח.

במשך זמן רב היה מחסידי הנלהבים של הצדיק רבי מנחם מענדל מוויטבסק, מבכירי תלמידיו של המגיד ממעזריטש. אהבתו ודבקותו לצדיק היתה לשם דבר. מסור היה בכל לבו ונפשו.

לאחר שנסע רבי מנחם מענדל עם קבוצה גדולה מחסידי לארץ הקודש, נותר פסח, מסיבותיו שלו, מאחור, בעיר מגוריו סטרדוב. כבר אמרו יודעי דבר כי בחינת ירוחק מן עין גורם לירחוק מן הלב. וכך ברבות הימים פחתה במקצת עוצמת הקשר הגלוי בין רי' פסח למורו ורבו הצדיק.

חסיד אמת היה רי' פסח, ובאחד הימים נתוודע בצורה כלשהי לתורתו של רבי שניאור זלמן, אדמו"ר הזקן, או כפי שכינהו חבריו בחיבה "זאלמניא", על שום היותו צעיר תלמידיו של המגיד ממעזריטש.

רגע קט קודם עזיבתו של רבי מנחם מענדל מהורדוק את אדמת הניכר בדרכו לארץ הקודש, הפקיד הוא את חברו-תלמידו רבי שניאור זלמן להיות מנהיג עדת החסידים

את חפציו המועטים ולחזור חזרה לעירו ומולדתו סטרדוב.

ימי אפילה ומבוכה היו מנת חלקם של חסידי אדמו"ר הזקן. יום רודף יום, שבוע רודף שבוע – ועדיין לא הגיעו בשורות טובות מפטרבורג הבירה. עדת החסידים ידעה כי יש וועד מיוחד של זקני ועסקני החסידים המטפל בהירות בעניינים השונים הקשורים לשחרורו – אולם כל זה לא הועיל להשקיט את הנפש ההומה.

קיבלו החסידים על עצמם להתענות פעמיים בשבוע, ימי שני וחמישי, עד אשר ירחם הקדוש-ברוך-הוא, והרבי ישוחרר. היו חסידים שקיבלו על עצמם לצום מדי יום ביומו, ולהעביר את יומם בתפילות ובאמירת תהלים, כדי לשבר מנעולי שמים ולקרוע רוע הגזירה.

ר' פסח היה מאלה שקיבל על עצמו לצום מדי יום. ניתן היה לראותו יושב בקרן זווית בבית המדרש החסידי של סטרדוב, עטוף בטלית עד למעלה מראשו, והוא משתפך באמירת תהלים נרגשת הנובעת מעומק הלב. קולו היה

מלא געגועים, רווי רגש. "יושבי חושך וצלמות אסירי עני וברזל" – קולו נסדק לרגע, אך מיד התאושש ובקול זעקה רמה המשיך: "ויזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם". ואז, כעין 'תנועה' של אמונה וביטחון התנגנה מפיו: "יוציאם מחשך וצלמות ומסורתיהם יתק".

בשאר בית המדרש ישבו חסידים נוספים שקבעו לעצמם שעות באמירת תהלים, אולם הללו התחלפו ובאו בזה אחר זה, ורק דמותו של ר' פסח לא משה ממקומה. את לילותיו העביר בשינה טרופה כשראשו על גבי השולחן.

חמישים ושניים ימים חלפו מאז נאסר הרבי.

יום שני, ח"י כסלו. הערב ירד ופרש כנפיו על סטרדוב. החסידים עצמו כל היום שברו את הצום בנטילת ידים ובאכילת פת לחם, זאת כדי לאזור כוח לצום של יום המחרת. מאן-דהוא הניח על השולחן בקבוק משקה. "י"ט כסלו היום", נענה, וכולם נזכרו כי זהו יום ההילולא של המגיד ממעזריטש, מורו ורבו האהוב של הרבי. לשעה קלה נדמה היה שהעצב והיגון השכיחו את גדולתו של יום.

בזה אחר זה נמוגו הכוסות; איש אחל לרעהו "לחיים" ואף הוסיפו ברכות מתעלומות נפש "לגאולתו של רבינו שיחיה". אחד החסידים חזר על תורה מתורתיו של המגיד, והשיחה המשיכה בהנהגותיו וענייניו

של המגיד ממעזריטש.

בין כה וכה קורי שינה נרקמו סביב עיניו של ר' פסח. עייפות כבדה ננסכה בו, והוא סמך את ראשו על שתי ידיו ונפל לשינה עמוקה. גופו חלש, רזה ודוהה; בריאותו לקויה ובתת-הכרתו הוא מרגיש כיצד הוא נשאב במהירות מסחררת לעולמות אחרים. הוא לא יודע כמה זמן חלף, כשלתע ראה מולו אור גדול, מבהיק מקצה עולם ועד קצהו. בתוך האור נשקפה לעברו דמותו של הצדיק רבי מנחם מענדל מוויטבסק, מי שהיה רבו מלפנים.

ר' פסח נרתע לאחוריו. הוא השפיל את מבטו. מאז שעבר להיות חסידו של רבי שניאור זלמן, לא עמד בקשר עם רבו. כעת הוא חש מבוכה. בושה צורבת. רגע קט ניסה להישיר מבט, אך האור היה חזק ובהיר. קולו החומל של רבי מנחם מענדל נשמע כמו בהד רחוק: "איני מקפיד עליך!" והמילים התגלגלו לתוך לבו ונפשו הפצועה והמיוסרת. כמה הטיב הצדיק להבין לרחשי לבו ונפשו...

"יודע אני" המשיך רבי מענדלע – כי הנך איש אמת וכוונתך טובה, ועל כן אספר לך מה שאירע הלילה בן ערך" –

י"ט כסלו. יום ההילולא של המגיד ממעזריטש, ממשך שושלת החסידות. ביום זה עולים אורות גבוהים השייכים לאותו צדיק, ומעלים את נשמתו מדרגה לדרגה בן-עדן העליון. לכבודו של היום התקבצו נשמות הצדיקים בהיכלו של המגיד כדי לשמוע את

דברי תורתו. במרכז ישב המגיד ממעזריטש, מימינו מורו ורבו רבי ישראל בעל-שם-טוב ומשמאלו האריז"ל בכבודו ובעצמו.

במשך זמן רב אמר המגיד דברי תורה, חידושים מזהירים כזוהר הרקיע, מלבבים את הנפש ומרתיתים את הנשמה. והיו הנשמות מתענגות עונג עילאי בל-ישוער.

כשסיים המגיד לומר את דבריו, פרץ בבכי מר ובקול שבור אמר: "תלמידי זלמניא יושב כעת במאסר ותורת החסידות נמצאת בסכנה. מבקש אני מכם שתעשו עבורו טובה נצחית".

רעש נעשה בשמי-רום. קול שאון עלה בהמון רב – קול שביקש רחמים עבור מנהיג תנועת החסידות והחסידים ברוסיה, ולמען המשכה של תנועת החסידות.

אור גדול הפציע לפתע מקצוות גן עדן. רבבות מלאכים הגיעו, מלווים את נשמתו הכבירה של התנא הגדול רבי שמעון בר יוחאי. הצדיקים כולם קמו לכבודו. בבת-אחת שררה שתיקה של יראת כבוד. הכל הביטו בו ויחלו לדבריו.

רבי שמעון בר יוחאי תפס מקום בראש השולחן, ובו-במקום מינה בית-דין ששקל ודן בעניו, ומיד פסקו כי עוד באותו יום ייצא זלמניא מבית הסהר לחירות ולגאולה.

את הדברים הללו סיפר ר' מענדלע מוויטבסק לר' פסח בחלומו.

הקיץ ר' פסח באחת, נרגש ונפעם. הביטו בו החסידים וראו את ההתרגשות העצומה שעל פניו, ותלו בו עינים שואלות. נטל ר' פסח את ידיו ומבלי להשתהות החל מספר לחבריו החסידים את השתלשלות החלום.

שמחה עצומה אפפה את חבורת החסידים. הם הבינו כי לא חלום ריק הוא, אלא דברים בגו. בו-במקום נמנו וגמרו כי אכן הדברים יתקיימו, והרבי ישוחרר כבר באותו יום, אולם הסכימו זה עם זה להמשיך ולצום עד אשר תגיע הבשורה הגדולה – הגיע זמן גאולה!

הצומות נמשכו אולם הפעם מתוך שמחה. פרקי התהלים שיצאו כעת מפיו של ר' פסח, התנגנו בנעימות, והיו מרנינים, שמחים וכובשי לב.

ואכן, באותו יום שוחרר כ"ק אדמו"ר הזקן, אולם רק ביום שלישי בשבוע שלאחר מכן, הגיעה הבשורה הגדולה על ידי רץ מהיר שהגיע לעיר סטרדוב.

(מספוריו של המשפיע הדגול ר' ניסן נמנוב - "ביאורי הרב נמנוב על התניא עמ' קנב)